

THE LITHUANIAN WEEKLY
 "KOVA"
 Published every Friday by the
 LITHUANIAN SOCIALIST FE-
 DERATION OF AMERICA
 [Incorporated April 28, 1908.]
 "KOVA"
 1815 E. Moyamensing Avenue
 PHILADELPHIA, PA.

KOVA

LIETUVIŠKAS SAVAITRAŠTIS
 "KOVA"
 Išleina kas Pėtnyėia, Leidžia
 LIETUVIŲ SOCIALISTŲ SA-
 JUNGĄ AMERIKOJE
 Inkorporuota Balandžio 28 d. 1908.
 "KOVA"
 1815 E. Moyamensing Avenue
 PHILADELPHIA, PA.

Nr. 14.

Philadelphia, Pa., S d. Balandžio (April), 1910 m.

Metas VI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

TURINYS.

ĮVAIRŪS STRAIPSNIAI.

J. B. S.	Ar socialistai gali sugyventi su tautieėiais	169
"	Apie Paryžiaus Komuną.....	170
"	Ar ant kitų planetų randasi žmonės	171
P. G.	Iš Buvimo Vlad. Burecvo, Chicigo, Ill.....	172

SAJUNGOS REIKALAI.

	Sekretoriaus pranešimai	173
	Pil. Kom. Tarimas No.17	174
	" " " " No.18	174
	Rajonų Atydai	174
	Paaiškinimas.....	174
P. Kjetis	Bereikalingas Referendumas.....	174
K. Liutkus	L.S.S. 1-mo rajono reikaluose.....	175

KRITIKA ir POLEMIKA.

J. D. T.	Drangijų ignoracija.....	175
M.A.Žemaitis	«Mūsų Socialistai».....	176

BELETRISTIKA ir POEZIJA.

	Liaudis Eina	177
--	--------------------	-----

DARBININIKO KRONIKA		177
	Nuo Suvien. Valst. prezidento apskelbimai.....	178
K.Vaivoda	Gyvenimo pabaiga mirusio draugo S. D. Valiulio	178
LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ.....		199
KORESPONDENCIJOS.....		180

Skaityk geras ir pamokinanėias knygas, o ir be mokyklos daug išmoksi.

Męs norime, kad darbininkai greičiau susiprastų ir pamatytų savo skriaudęjus tikroji jų bjaurybė. Todėl patariame skaityt tokias knygas, kuriose rašo apie vargus ir išnaudojimą darbininkų, apie sauvalę kapitalistų ir begėdiškus jų darbus. Skaityk «BALTRAMIEJAUS NAKTĮ», o ten pamatysi begėdytystes Prancūzijos valdžios ir kunigų. Suprasi, kodėl Prancūzijoje kilo Didėji Revoliucija, ir kokių būdu pasiliosavo nuo karaliaus valdžios. «BALTRAMIEJAUS NAKTIS» nors didelė knyga, bet ji taip užinteresuoja skaitytoją, kad nors ir nelabai mokautis skaityt, pradėjęs negali paliaut, pakol neperskaito iki paskutiniui puslapiui. Męs žinom, kad minėtą knygą dvasiška valdžia labai persekioja ir vargdieniam darbininkam draudžia skaityt, mat dėlto, kad ten nurodyta darbininkų skriaudos ir kunigų bei valdžios begėdiški darbai. Bet ar darbininkai ant to paisis? Jie jau suprato, kur šaltinis išganymo ir spindulys šviesos. Todėl, nieko nelaukęs, prisiskų «Kovos» administracijai Money Orderiu ar krasos ženkleliais 75c o tuoj apturėsi minėtą knygą.

Adresuok sekanėiai:

«KOVA», 1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA" PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE

Lithuanian Socialist Federation of America

J. B. SMELSTORIUS, Editor J. GRINIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES In all parts of the World		PRENUMERATA visose dalyse svietc	
One year	\$2.00	Vienems metams	\$2.00
Six months	1.00	Šešioms mėnesiams	1.00
Three months	.50	Trims mėnesiams	.50

ADVERTISEMENT RATES ON APPLICATION. APGARŠINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Telefonas, Keystone, Main 2958.

Atyda 19-tos kuopos draugams.

19-tos LSS. kuopos susirinkimas atsibus nedėlioį 10 d. balandžio, antrą valandą po pietų. Tautiškam name ant pirmų lubų. Malonėkite visi draugai susirinkti, nes daug svarbių reikalų yra apsvartymui. Taipgi atsiveskit naujų draugų prisirašymui. 19-tos LSS. kuopos Komitetas.

Prakalbos (Richmond'e) Philadelphia, Pa.

Nedėlioį 10 dieną balandžio 2-rą valandą po pietų. Lietuvių Muzikališkoj svetainėj, kampas Allegheny Aav. ir Tilton gatvių. Prakalbos parengtos su tikslu praplatinimo apšvietos tarpe lieituvijų darbininkų, todėl užkviėčiame kuoskaitlingiausiai susirinkti. LSS. 1-mos kuopos Regėjų Komitetas.

VII-to Rajono draugų atyda.

Malonus draugai ir draugės! Šiuomi pranešu, jog VII-to rajono 6-ta konferencija atsibus 1 ir 2 dieną gegužės 1910 m. Svetainėje, M. Tulubos, 1131 Wyoming Ave. Pittston, Pa. (Exter bo ro). Pradžia atsidarys ant 9-nių val. ryte.

Prigulinėios prie VII rajono kuopos, teiksītės prisiusti savo atstovus, su naudingais iuešimais ir įgaliojimais nuo kupų. Taipgi busenėių gerbiamų delegatų, meldžiu nesivėluot. Teiksītės kaip galint stengtīs pribūti ant paskirto laiko. Juk žinoma yra brangus laikas mums darbininkams. Aplink apsiuojimą ir-kaip atrasti vietą, praneš 78-tos kuopos draugai. Su socialistiška meile. Pijus Kaušius, P. O. Box 171 Duryea, Pa.

Pranešimas 89-tos kuopos draugams.

89-tos LSS. kuopos Gardner, Mass. susirinkimai bus kas ant rą ketvergą kiekvieno mėnesio. Svetainėje J. Mileikos 7:30 val. vakare. Todėl visi kvieėiami atsilaukyti į susirinkimą paskirtam laike, atsisteisti sąjungai užvilktą mokestį. Taipgi geistina, kad draugai prikalbintų ir atsivestų naujų narių prisirašymui prie LSS 89-tos kuopos.

Sekretorius J. Mackevičius.

ADRESAI

L. S. S. kuopų viršininkų

Sekretoriai kuopų, kurių adresai netel-
singai pagarsinti, arba visai nėr, lai tuoj atsi-
šaukia į administraciją. Administratorius.

- 1 kuopa, Philadelphia, Pa.
J. Juodžlukynas, 1815 E. Moyamensing Ave.
- 2 kp. Scranton, Pa.
J. Šuncikas, 1115 Blair Ave.
- 3 k. Cleveland, Ohio,
D. Pretkus, 2117 Lakeside ave., N E.
- 4 kp. Chicago, Ill.
J. Petrulis, 3252 S Halsted St.
- 5 kp. New Britain, Conn.
K. Senkus, 315 Washington St.
- 6 kp. Pittsburg, Pa.
John Kazlauskas, 2308 5th Ave.
- 7 kp. Rochester, N. Y.
A. Smulkutis, P. O. Box 81, East Rochester.
- 8 kp. Donora, Pa.
R. Lekavičius, Box 160
- 9 kp. Wilkes Barre, Pa.
W. Tabaras, 215 Noble Lane
- 11 kp. Newark, N. J.
A. Žolynas, 211 Jefferson St.
- 13 kp. Taylorville, Ill.
A. Augulis, Box 93
- 14 kp. Baltimore, Md.
K. Mikolaitis, 704 W. Lombard st.
- 15 kp. Minersville, Pa.
J. Ramanauskas, Box 538
- 16 kp. Meriden, Conn.
K. Liutkus, 71 Pine St.
- 17 kp. Brockton, Mass.
L.S.S. kuopal, 152 Ames St.
- 18 kp. Collinsville, Ill.
A. Lietuvninkas, Box 535
- 19 kp. Brooklyn, N. Y.
J. Šaltis, 120 Grand St.
- 21 kp. Herrin, Ill.
P. Gedvilaitis, Box 522
- 22 kp. Chicago, Ill.
M. D. Činikas, 2355 W 20th St.
- 23 kp. Spring Valley, Ill.
A. Krajauskas, Box 484
- 25 kp. Union City, Conn.
J. A. Šunskis, 22 Diamond St.
- 26 kp. Westville, Ill.
J. Klirkunas, Box 453
- 28 kp. Shenandoah, Pa.
A. Staniškis, 140 E. Coal St
- 29 kp. Springfield, Ill.
F. Klembauckas, 1716 E. Matheny ave.
- 30 kp. Yonkers, N. Y.
F. Navikas, 131 Riverdale Ave.
- 31 kp. So. Bethlehem, Pa.
P. Berukštis, 313 5th Ave.
- 32 kp. Pittston, Pa.
P. Šlekaitis, 133 Grand Ave.
- 33 kp. Binghampton, N. Y.
M. Kirklis, 32 Glenwood Ave.
- 34 kp. Waterbury, Conn.
V. Malinauskas, 17 James St.
- 35 kp. Lost Creek, Pa.
J. Pužlauskas, Box 114
- 36 kp. Bayonne, N. J.
A. Strapas, 79 E. 22nd St.
- 37 kp. Chicago, Ill.
B. Šidiškis, 1735 N. Marshfield Ave.
- 38 kp. Bristol, Conn.
J. Žvingilas, 19 Foley St.
- 39 kp. Los Angeles, Cal.
T. S. Rubikas, 24 Coral St.
- 40 kp. Worcester, Mass.
T. S. Rubikas, 24 Coral St.
- 41 kp. Bridgeport, Conn.
J. Burokas, 38 R.R. Ave.
- 42 kp. Easton, Pa.
A. J. Neris, Box 195
- 43 kp. Melrose Park, Ill.
A. Dumbris, 231 Spring St. Aurora, Ill.
- 44 kp. St. Louis, Mo.
J. Aukštakalnis, 1701 N. 7th St.
- 45 kp. Passaic, N. J.
S. Pauza, 85 Hope Ave.
- 46 kp. Mahanoy City, Pa.
J. Overaitis, Box 156
- 47 kp. New Philadelphia, Pa.
J. Dilbaitis, 18 N. State St.
- 48 kp. Pana, Ill.
Jonas Jonokaitis, 306 Helen St.
- 50 kp. McKees Rocks, Pa.
Jonas Jonokaitis, 306 Helen St.
- 51 kp. Grand Rapids, Mich.
J. Stankus, 133 Veto St.
- 52 kp. New York, N. Y.
P. Sinkus, 120 Grand St. Brooklyn, N. Y.
- 53 kp. St. Clair, Pa.
A. Žukauskas, Box 291
- 54 kp. Courtney, Pa.
D. Lekavičius, Box 18
- 55 kp. Allegheny, Pa.
J. Stasevičius, 1413 Page St.
- 56 kp. Youngstown, Ohio,
K. Kazlauskas, Box 291, Struthers, Ohio
- 57 kp. Wilmerding, Pa.
B. Kondrovičius, Box 24
- 58 kp. Kenosha, Wis.
K. Brazevičius, Box 221
- 59 kp. Jersey City, N. J.
J. Kačergis, 217 Madison St. Hoboken, N. J.
- 60 kp. So. Boston, Mass.
E. Alminavičiūtė, 18 National St.
- 61 kp. W. Lynn, Mass.
S. Danilovičius, 33 Cottage St.
- 62 kp. Riverton, Ill.
J. Rush, P. O. Box 171
- 63 kp. Johnston City, Ill.
A. Ambrazas, Box 188
- 64 kp. Lawrence, Mass.
F. Juškevičia, 99½ Oak St.
- 65 kp. Paterson, N. J.
Ed. Kinderas, 523 River St.
- 67 kp. Brighton, Mass.
J. Kugla, 106 Market St.
- 68 kp. Chester, Pa.
T. Tomkevičius, 31 Bevan St.
- 69 kp. Shaft, Pa.
K. Stankevičius, Box 81
- 70 kp. Gilberton, Pa.
M. Dumblauckas, Box 107
- 71 kp. Cambridge, Mass.
H. B. Bronišas, 103 Gore St., E. Cambridge
- 73 kp. W. Frankford, Ill.
A. Sprindžiūnas, P. O. Box 19
- 74 kp. Livingston, Ill.
P. K. Pačėsa, Box 142
- 75 kp. Rockford, Ill.
Jur. Lingis, 602 Lewis St.
- 76 kp. Seatonville, Ill.
J. J. Guževičia, Box 155
- 77 kp. Benld, Ill.
J. J. Guževičia, Box 155
- 78 kp. Exeter Boro, Pa.
J. P. Čepulis, 4 Valley Ave
- 79 kp. Girardville, Pa.
J. Mauručaitis, Bright Lumber Yard, Ashland, Pa.
- 80 kp. Hazleton, Pa.
J. Kirūklis, 113 N. Wyoming St.
- 81 kp. Chicago, Ill.
Petras Mertinkaitis, 1644 W. North Ave.
- 82 kp. Niagara Falls, N. Y.
- 83 kp. So. Brooklyn, N. Y.
J. Juška, 325 Plymouth Ave.
- 84 kp. Montreal, Canada,
J. K. Matjukas, 171 Richardron St.
- 85 kp. Hyde Park, Mass.
L. Zavistavičius, 216 Hydepark St.
- 86 kp. Stoughton, Mass.
J. Peldzius, Box 1018
- 87 kp. East St. Louis, Ill.
- 88 kp. Homstead, Pa.
L. Verblugevičius, 421 5th ave.
- 89 kp. Gardner, Mass.
P. J. Mackevičius, 81-83 Emerald St
- 90 kp. Rhone, Pa.
Ig. Šukys, P.O. Box 32
- 91 kp. Edwardsville, Pa.
Juožas Vaitulionis, 37 Morgan ave.
- 93 kp. Braddock, Pa.
A. Chaposki, 217 Penn Ave.
- 94 kp. Foxcroft, Me.
A. Juškus
- 95 kp. Ashley, Pa.
P. Sinkevičius, 64 Cooke St.
- 96 kp. Vandergrift, Pa.
- 97 kp. Manifold, Pa.
- 98 kp. Elco, Pa.
J. Baronas, Box 24
- 99 kp. Morgan & Cuddy, Pa.
J. Rakauckas, 505 Inglefield St.
- 100 kp. Duquesne, Pa.
J. Varnagiris, Box 331
- 101 kp. Ellsworth, Pa.
- 102 kp. Lee Park, Pa.
- 103 kp. Tamaqua, Pa.
St. Millauckas, 437 Willing St.
- 104 kp. Clinton, Ind.
F. Kilvinas, Box 177
- 105 kp. Lewiston, Me.
K. Vilanškie, Box 36
- 106 kp. Maryville, Ill.
V. Katilius, Box 121
- 107 kp. Coal Dale, Pa.
- 108 kp. Carnegie, Pa.
A. Jankauckas, Box 35, Loupex, Pa.
- 109 kp. Ambridge, Pa.
P. Brajus, Box 547
- 110 kp. Centralia, Pa.
M. Martinkaitis, Box 33
- 111 kp. Orange, Mas.
J. Gailunas, 35 Whitney St.
- 112 kp. Pierce, Ill.
Pr. Stiklius, P. O
- 113 kp. Burlington, N. J.
A. P. Vituris, 503 Linden Ave.
- 114 kp. Athol, Mass.
D. Taunis, 35 Essex St.
- 115 kp. Du Bois, Pa.
J. A. Petrauskas, 110 Robinson St.
- 116 kp. Detroit, Mich.
F. Sziugžda, 368 Champlain St.
- 117 kp. East Pittsburg, Pa.
W. J. Markun, Box 328
- 118 kp. Sugar Notch, Pa.
S. Balčūnas, Box 33
- 119 kp. Milwaukee, Wis.
F. Drutchas, 501 Conway St.
- 120 kp. Valparaiso, Ind.
D. J. Kasarka, 55 Commercial Hall
- 121 kp. Beckemeyer, Ill.
U. Skrinskiene, P.O. Box 45
- 122 kp. Exeter, N. H.
J. Zolancas, 11 Charter St.
- 123 Aurora, Ill.
S. Rykas, 23 College Ave.
- 124 kp. Racine, Wis.
J. Žilinskas, 1606 Howe St
- 125 kp. Waukeegan, Ill.
C. Stendar, Box 215
- 126 kp. Chicago Heights, Ill.
J. K. Vaitnskas, Lock box 74 Steger, Ill.
- 127 kp. Old Forge, Pa.
V. Krikščiūnas, Box 218 Coyne Pa
- 128 kp. Cherry, Ill.
T. J. Žarnauskas, Box 116
- 129 kp. Bridgewater, Mass.
S. Kirliis, Box 620
- 130 kp. Auburn, Me.
P. Kapickas, 40 Newburn St.
- 131 kp. So. Omaha, Nebr.
Org. W. Banevičius, 3423 T. St.
- 132 kp. Coal Centre, Pa.
St. Sarpolius, Box 177
- 133 kp. Norwood, Mass.
P. J. Babllas, 55 Savin Ave.
- 134 kp. West Fitchburg, Mass.
V. J. Pezeolgauskas, BOX 61
- 135 kp. Lawrence, Mass.
P. O. Jatulevičius, 141 May St.
- 136 kp. Rumford Falls, Me.
J. Grušas, 46 River St.
- 137 kp. Kensington, Ill.
J. Riškus, 11950 Union Ave., West Pullman.
- 138 kp. Grand Works, Ill.
Zig. Songaila, BOX 92
- 139 kp. Middleboro, Mass.
C. Ostrowski, Summer Ave., 3 Fl. House
- 140 kp. Forest City, Pa.
J. Jančaitis, Box 86
- 141 kp. Athens Ill.
J. Žvingilas, Bo. 167
- 142 kp. Pawnee, Ill.
J. Žemaitis, Bo 108

PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešame, jog 1-mas Nr. «VISUOMENES» jau išėjo iš spaudos. Kurie norite pamatyti ir su «Visuomenės» turiniu susipažinti, kreipkitės į «Kovos» administraciją. Prekė numerio 30c. Didumas 6 x 9 colių, storio su viršum 40 puslapų. Pinigus siųskite krasos ženkleliais.

Reikalaujame agentų platinimui «Visuomenės».

«Kovo» Adm. 1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.

AR SOCIJALISTAI GALI SUGYVENTI SU TAUTIEČIAIS?

AS klausimas mūsų lietuvių visuomenėj, ypač da tarp išėivių, esančių maža dalele maišytoje visuomenėj, kur busiančių kartų tautybės išnykimas neišvengtinai, rodosi, neturėtų niekad nė pakilti, tik žiurint iš to jau atžvilgio, kad ta mūsų «visuomenė» Amerikoje, galima sakyti, yra perdėm proletarijatiška ir lietuviškas patrijotizmas negal stoti ant kelio proletarijato siekiuose.

Tečiaus, kad «Kovos» redaktorius, remdamasis pavyzdžiais bledingumo, kokį daro proletarijato kovoje už išsiluovimą patrijotizmas, pasmerkė patrijotizmą, tad šoko kaip liutai prieš tą baisųjį tautos priešą, vieni liudami graudžias ašaras ant «Lietuvos» puslapių, kiti prisiskabę «dagių» pradėjo iš uztvorio mėtyti, o da drąsesni nusistvėrę darbininkiškos vilties «Rimbą» pradėjo plakti tą išgamą, kuris išdrįso pasmerkti carų ir Puriškevičių patrijotizmą, o lietuvių vienybės mazgas, paleidamas ryšį meta ant visų socialistų prakieksmo dėmę «tautos edikai».

Ar tie juodi «taškai» ir dėmės socialistų užsipelnyta, lai atsako tas tautos mylėtojas, kuriam neapykanta dėl savo vienuolių, tokių pat benamių lietuvių-socijalistų nenustelbė sąžinės. Tiesa, tokių tautos mylėtojų tarpe mūsų «tautiečių», ką taip karžygiškai šoka prieš smerkiančius šventą puriškevyčinį patrijotizmą, vargiai ir su žiburiu rasime. Kam miela ir brangi yra tautos laisvė ir kultura, tas nešoks prieš tuos, kas už tą laisvę kovoja ir kas prigelbsti kelti savąją kultūrą. Gal tik vienam ponui V-čiui ir jam panašioms, socialistai pasirodo baisiausiomis šmėklomis, kurias reik pavadinti turbut da nebuvisių ant žemės smakų vardu—«tautos edikai». Kad skaitantįjį visuomenę įtikėtų, jog ta šmėkla tikrai rengiasi praryti «brangiąją tautą», na, reikia apteplioti ją įvairiausiais dažais, įvairinti baisiausiais raudonais nasrus, įkalti ragus ir nagus ir tu baisiausiu ermiu iš užkampės—bu-hu!... Gal ir nusigąs vaikai...

Taip tikrai atrado p. V-čio tvėrimas «tautos edikų» šmėklos, ir rimčiau į dalyką žiurintiems žmogui tas viskas atrodo juokdariaška žaisle. Vienok ta žaislė imant ją iš tikros jos pusės, ypač suradus tikslą, dėl kurio ji daroma, nenoroms išsiveržia klausimas ar socialistams galima sugyventi su to rūšies «tautiečiais», kokiais yra ponai V-čiai ir jiems panašūs?

Štai lietuvių laikraštinių suvažiavimas daugelį ir gerų dalykų svarstė ir sprendė, kaip ištraukti lietuvių laikraštį iš tų raistų, į kokius ją suklampino panašų p. V-čio šmėklų tvėrimai, insinuacijos, nešvarios palemikos, patvorinė satyra ir pjūdymai pasislėpusių po keliais pseudonimais, vedančių su savim palemikas, kad kurstyti per laikraščius ypatų vaidus. Ir kasgi tą prašalinti nelinkėtų? Juk tas taip svarbu. O bet lyg kad po caro sumanytai Hagos konferencijai, pats sumanytojas pirmiausia stvėrėsi sutvirtinti militarizmą, taip po šio laikraštinių suvažiavimo pirmutinė «V. L.» da smarkiau pradeda veikti, kad demoralizuoti, šmeišti ir ardyti visuomenės sutikimą, skelbdama tolesniai pono V-čio purvus, drabstomus ant socialistų. Nors šie reikalauja įvardinti

mo tų ypatų, kurios prasižengė prieš visuomenę savo «juodašimtiškais» darbais, kad nuimti dėmę, užmestą abelnai visiems socialistams, p. V-tis tolesniai kartoja savo kaliuminacijas, priverdamas sykiu ir «Kovos» redakciją atidaryti špaltas kaltinamajai pusei. Manėme, kad po suvažiavimo p. V-tis dėl etikos įvardys tas pagal jį prasižengusias ypatas ir nuplaus tuos purvus, kuriais apdrabstė visus socialistus neįvardindamas kaltųjų, bet ir pati «V. L.» redakcija nesidriovi muilinti visuomenei akių, skelbdama savo paskutiniame numeryje, kad nuorašą p. Mačio straipsniu persiuntė p. V-čiui, kad tasai sykiu suteiktų savo atsakymą. Ir kam čia da ta komedija, kada skaitantįjį visuomenė žino, jog «V. L.» redakcija iš dešinės rankos p. Mačio straipsnį perdavė į kairiąją, o dešine parašė atsakymą. Jeigu «V. L.» redakcija pripažįsta teisybę p. V-čiui, kamgi da slėpti jo tikrą vardą?

Taip dalykams stovint, visai nesimato galimų socialistų sąjungos organui priklausyti Laikraščių Draugijai, nes panašūs ponai V-čiui «tautiečiai» atėmę tokiu būdu jam autonomiją ir toliau nesiliaus adresavę savo apšmeižų socialistams, o tiems nebus daleistina pasiteisinti, nes tas bus pavadinta ardytu santaikos ir edimu tautos. Priversti prie tokio apsiginimo, bus apšaukti visuomenėj kaipo nenuoramos ir broliškos vienybės ardytojai.

Nors Centro valdyba įgaliojo administraciją atstovauti «Kovą» suvažiavime ir «Kova» iš vertėviškos pusės buvo atstovaujama ir darė bendrus tarimus, ir iš to atžvilgio nematau sąjungai kokios-nors naudos.

Pasišventę idėjos labai už smulkesnius raštus vistiek iš sąjungos atlyginimo nereikalauja, o už stambesnius sąjunga atlyginti pataikys ir be mokėjimo kas mėno į laikraštinių sąjungos išdą po \$5.00. Link apskelbimų—tai «Kova» mažiausiai jų turi ir apgavimų gali išvengti. Kiti gi dalykai, paliečianti vertėviškus reikalus da mažesnę turi vertę. Tiesa, kad buvo bent apkalbami šiam suvažiavime daug išnėšesinės reikšmės klausimai, kurie gal bus paminėti to suvažiavimo protokole, bet ir dėlto, nė Centro Valdyba, nė administracija negali spręsti apie prisidėjimą «Kovos» prie Laikraščių Draugijos. Kadangi, kaip draugai matė iš tilpusio «Kovo» to suvažiavimo aprašymo, įstojimas gana augštas, o po to da ir mėnesinė duoklė nemenka, tai «Kova» nebūdama privatiškose leidėjų rankose, vien leidžiama visos sąjungos, tik ta visa sąjunga ir gal spręsti ar verta jei prisidėti prie lietuviškų laikraščių leidėjų sąjungos.

Rods, kad mes socialistai privalome paremti kiekvieną gerą tautiškos kultūros labai sumanytą, nes kur, kur, bet mūsų pavergtoje tautelėje bent patrijotizmas, rodosi, neturėtų skirstyti į klesas. Bet kad taip yra, mes socialistai dėl klesų kovos negalime daryti kompromisų, kurie priverstų mus atsisakyti nuo klesinės kovos. Pakol tautiečiai budami patįs algos vergais ir tokiais pat pavergtais proletarais nepasiliaus kovoje prieš mūsų idealus, šmeišdami ir purvais drabstydami socialistus prie kiekvienos atsitikusios jiems progos, patol negal buti kompromisų ir broliško sugyvenimo socialistų su «tautiečiais». Tik tuomet socialistai galės paduoti jiems draugišką ranką, kada jie stos vienon eilėn, kad sy-

ois, Pa.
traukas, 110 Robinson St.
it, Mich.
ugda 808 Champlain St.
Pittsburg, Pa.
W. J. Markun Box 23
r Notch, Pa.
S. Balduvas Box 23
aukee, Wis.
Drutchas 561 Conway St.
araiso, Ind.
arka 55 Commercial Hall
kemeyer, Ill.
J. Skrinaklens P.O. Box 4
ter, N. H.
olankas, 11 Charter St.
Ill.
S. Rykas, 29 College Ave.
cine, Wis.
J. Žiltnakas 155 Iowa St.
aukeegan, Ill.
C. Stendar Box 13
icago Heights, Ill.
Lock box 74 Steger, Ill.
d Forge, Pa.
unas Box 215 Coyne Pa
erry, Ill.
R. J. Zarnanakas Box 116
idgewater, Mass.
S. Kirila, Box 40
aburn, Me.
P. Kapickas 40 Newburn St.
Omaho, Nebr.
E. W. Banevičius 1429 T. St.
al Centre, Pa.
St. Sarpolius Box 17
orwood, Mass.
P. J. Bahllas 45 Savin Ave.
est Fitchburg, Mass.
V. J. Pezeolgauskas Box 11
awrence, Mass.
O. Jantulevičius 141 May St.
imford Falls, Me.
J. Grušas 46 Elver St.
ensington, Ill.
50 Union Ave., West Palms.
rand Works, Ill.
Zig. Songalla Box 11
iddleboro, Mass.
ski Summer Ave., 3 Pl. Home
orest City, Pa.
J. Jančaitis, Box 1
thens Ill.
J. Žvinglins, Box 11
awnee, Ill.
J. Zematlis, Box 11

S.
«VISUOMENES»
ir su «Visuomenės»
administracija.
colij, storio su vir-
os ženkleliais.
Visuomenės».
ing Ave.
hadelphia, Pa.

kiu kovot už laisvę savo tautos ir visos žmonijos, už išsiliuosavimą pavergtųjų ir pakėlimą savo ir visos žmonijos dailės ir kultūros.

J. B. S.

APIE PARYŽIAUS KOMUNA.

Pagal Viktorą Ernestą—J. B. S.

(Tąsa).

Paryžiaus gubernatorius, generolas Vinoy, uždraudžia leidimą šešių republikoniškų laikraščių. Karo lauko teismas pasmerkia mirtin Blanqui ir Flourensą už 31 d. Spalio revoliucijinę akciją. Valdžia bijosi Tautiškosios gvardijos kanuolių ir stengiasi iš jos jas paveržti. Centralinis komitetas griebiasi už priemonių dėl apsaugojimo gvardijos; 170 gvardijos kanuolių tampa atiduota nepaprastai sargybai, kurią paskyrė gvardijos komitetas ir įsakė daboti kanuoles Montmartre laukuose.

Paryžiuje ūpas taip įtemptas, kad pakanka menko papūtimo, kad ugnis pasiektų sprogstančią medegą ir uždegtų liaudies sukilimo gaisrą. Išpildančios valdybos viršininkas Thiers suteikia tam progą; įsako atimti iš gvardijos kanuoles. Kovo 18 dieną visas Paryžius sukyla.

* * *

Pirm, negu perstatysime tos epopejos svarbesnius epizodus, turime paminėti kai kuriuos faktus. Pirmvisko reikia pažymėti valdžios aiškų stengimąsi padidinti liaudies apmaudą; tam tikslui valdžia priešai paryžiečius sukėlė valstiečius su pagelba visos eilės įvairiausių priemonių, kuri kiekviena buvo provokacija, kad suįjudinti vienus su kitais. Valdžia, rodosi, trokšta iššaukti riaušes, kurios suteiktų lojališkai kariūnėi pavartoti ginklus. Bet gal ateit valanda, kad tų ginklų pritruks. Komunos gyvavimo laiku Thiers tik ir svajoja, kad su pagelba kruvinos represijos galų gale sulauks valandos, kuomet su savo kariūnė stebuklus padarysias. Taipgi reikia gerai įsitęmyti gaivalų skirtingumą ir jų tendencijas, kurie nuotikių verčiami statė Komunos gyvenimui pamatus. Čia randame ir socialistus, kurie Komunoje mato tūlą etapą ant kelio prie sociališkos revoliucijos bei prie įvykdymo ekonominių reformų programos; anarchistiški ir socialistiški elementai čia vienok neaiškūs; rasime republikonus, norinčius sustvirtinti respublikos gyvavimą; Thiers stengiasi duoti papėdę klerikalams; ir rasime čia žmones, kurių patrijotizmas neleidžia su tikti nė su Paryžiaus pasidavimu, nėgi su atidavimu Prūsijai Alizacijos ir Lotaringijos.

Tie nesuvienijami gaivalai tur susiremti, kuomet sueis ant kelio realizavimo programos. Imant visus sykiu, mes matome pilną chaosą, kuris ir vertė kritikus mesti panieką tik ant Komunos, kuri tikrybėje buvo socialistišku ir revoliucijiniu judėjimu, bet sykiu taipgi buvo republikonišku judėjimu naudai Paryžiaus laisvės plėtojimosi, ir išsiveržimu patrijotizmo pagiežos. Žodžiu—tai buvo mišinio judėjimas.

Kovo 18 dieną rytmetyje gatvėse Paryžiaus pasirodė išlipinti apskelbimai. Thiers apskelbė, kad Tautiškoji gvardija pasisavino valstybės kanuoles ir valdžia mato reikalingu suareštuoti kaltininkus, kaltinamus už norą rinkties sau naują valdžią. Vienval 6.000 kariūnės, vedamos generolo Sushielle'jo, užpuola ant kalvų Montmartre ir atima iš gvardijos kanuoles.

Bet priemiesčiai nubunda. Gvardija padaro manifestaciją, šaukiant: «Lai gyvuoja respublika!» Viens iš lojališkos armijos skyrius apsuka atbulais galais augštyt šautuvus ir paseka Tautiškoją gvardiją. Generolas Lecomte, vadas brigados, kuriai atiduota atimtosios kanuolės, laukdamas prisiuntimo arklių, kad nusigabenti kanuoles, liekasi per manifestantus apsuptas. Tris kartus

prisako savo kariūnėi šauti į užpuolikus, bet kariūnė stovi nepasijudinanti ir ginklo nepakelia. Minia jungiasi ir susibroliuoja su kariūnė. Lecomte liekasi suimtas ir sykiu su jo oficeriais nugabentas į Chateau-Rouge, Montmartre'o kvatieras, kur pareikalauta, idant jis apvalytų kalvas Montmertre, jis pasirašo ant paliepimo. Žandarmija, kuri buvo užėmus gatvę Rosieres atiduoda karabinus Tautiškojai gvardijai, šaukiant: «Lai gyvuoja respublika».

Apie 11 valandą tos dienos, liaudis atrėmė visose vietose užpuolimą ir beveik visas kanuoles susigrąžino. Prie to paėmė da tūkstančius šautuvų.

Apie 4 valandą po pietų Lecomte nugabenta į komiteto kvartierą prie Rosieres gatvės, kur netrukus atsirado ir generolas Klemens Thomas, kuris 1848 buvo vadu reakcijos. Kovo 18 dieną pažintas Martyrų gatvėje, kur buvo užimtas apžiūrėjimu kruvinos barikados. Minia patyrus, kad jis suimtas ir randasi komiteto būte prievarta įsilaužia į vidų, nežiūrint gvardijas ginimo, pagriebia kalinius. Klemens Thomas išvytas į sodą, užpakalyje namų likosi prispirtas prie mūro ir įnirtusi minia būtų jį nugalabinus, bet gvardija apgynė, palikdama sau teisę užmušti kraugerį, kuris, kaip rašo M. Du Camp, dabar parodė savo «karžygiškumą», nes stovėdamas prie mūro, kada egzекutoriai atkišo šautuvus, užsidėgė sau rankove akis, ko niekad nedarė komunistai. Po to liekasi sušaudytas ir generolas Lecomte. Aficerius paleista liuosais.

Tą pat valandą ant Orleano stoties minia suėmė generolą Chanzy.

Sukilėlių kariūnė užėmė kazermes kunigaikščio Eugenijaus ir Tautiškoją Spaustuvę; valdiškoji kariūnė atidavė Napoleono kazermes. Rotužė likosi minių apsupta ir apie 9 valandą apleidus namą valdžios nariams, ant bokšto likosi iškelta raudona veluva.

Valdžia, aplaikius tokią negandą, pabėga į Varsalių, paimdama su savim tiek kariūnės, kiek galėjo pasiimti. Tvirtovės ant kairojo Sekvanos upės kranto likosi apleistos.

Išrinkta naują valdžią. Centralinis komitetas laiko savo posėdžius. Atmesta buvusį Internacionalo narį, pulkauninką Langois, kurį valdžia buvo paskyrus į generolus Tautiškojai gvardijai, nes Edward Moreau pastebi, kad gvardija pati sau viršininkus renkasi ir nepripažįsta paskirtųjų.

Komuna užgimė.

CENTRALINIS KOMITETAS.

Centralinis komitetas paėmė į savo rankas valdžią, kad pervesti kuoveikiausiai rinkimus. Tuo tarpu jis atlieka valstybinius reikalus ir paveda administracijos vietas net ir iš tarpo atsižymėjusių veikėjų žmonėms, tarp kurių pagarsėjo ypač Jourde, Varlin ir kiti. Šiedu apėmė finansų ministeriją; Eudes gi—karo reikalų ministeriją; Daval ir Raoul Rigaultas—policijos prefekturą; Bergeret—komandą rumų; Edward Moreau—priežiūrą ant valdiškos spaustuvės; Assi viršininkystę Rotužėj.

Kad katras iš komiteto narių užsiminė apie algos padidinimą, kiti užprotestavo. Moreau pasakęs: «Jeigu neturime ant savęs jokių varžymų ir kontrolės, tai skirti sau algą yra nenormališka. Išgyvenome iki šiol už trisdešimts sousų*) dienai, užteks tųjų ir toliaus».

Komitetas apskelbia proklamaciją, kurioje pabrėžia: «Francūzija ir Paryžius te padeda bendrus pamatus Respublikai, apskelbtajai sykiu su visomis jos pasekmėmis, kaip vienatinės valdymosi formos, kuri prašalys ant visados užpuolimus priešų ir naminių karą. Šaukiame visų miesto apskričių liaudį prie komunalinių rinkimų».

Rinkimų diena buvo paskirta 22 d. kovo, bet išikišimas mėrų, kuriems Thiers buvo pavedęs laikiniai Paryžiaus administracija, ir jų reikalavimas nuo Centralinio Komiteto pripažinimo jų vietose, rinkimų dieną suvėlino.

*) 30 Sousų—1 frankas 50 centimų—apie 30 centų.

Centr
dymo tva
naikino k
siems poli
užstatytus
mo užstat
mų samdi
paleisti li
raštišką u

Vald
skelbdam
tis savo i
vimą? 4
laisvę jau
revoliucij
tarjato i
pagal ties

Real
skelbė, k
šikų nag

Tuo
šaukima,
vybę, kad

Pary
vo 22 die
dome ple

ri dešimt
monstant
ti, septyn

viena iš č
Mėra

Saisset'ni
veikiąsi t
tu, kuris v

spėkas ir
tioka mėr
25 d. Tira

yeltui. J
rolius Flo

apskelbia
valdžios, J
Thiers

turi pilną
geru.
Tokiu

vo.
Centra
tas išrinkt

Rinkin
nų. Ta bal
kaip į visu

desnė, negu
Balsavi

gi ir Centra
Katal Men

dalyko svar
už kandidat

Kovo 2
200.000 var
čius apėmė u
Centrali

munos ranka

menė stovi ir susibro- u su jo ofi- vatieras, kur jis pasirašo Rosieres ati- gyvuoja res-

vietose už- to paėmė da

niteto kvar- nerolas Kle- 18 dieną pa- nu kruvino- si komiteto imo, pagrie- calyje namų ngalabinus, igerį, kuris, ikumą», nes- ro to liekasi inuosais.

mė generolą

Eugenijaus Napoleono da apleidus ia veluva. u, paimda- virtovės ant

o savo po- rinką Lan- i gvardijai, viršininkus

, kad per- alstybinis o atsižymė- de, Varlin ro reikalų cturą; Bert valdiškos

adidinimą, ant savęs normališka- ks tųjų ir

žia: «Fran- blikai, ap- atinės val- iešų ir na- e komuna-

išimas mė- administra- pažinimo jų

Centralinis komitetas besiderėdamas sykiu reorganizavo surė- dymo tvarką, išleisdamas eilę įsakų, kurių reikalavo liaudis; pa- naikino karo stovį ir karo lauko teismą, apskelbė amnestiją vi- siems politiškiesiems nusikaltėliams, uždraudė pardavinėti daiktus, užstatytus miesto lombarde, pailgino vienu mėnesiu laiką išpirki- mo užstatytų daiktų, uždraudė namų savininkams išvarinėti iš na- mų samdininkus iki antro valdybos padavadjimo ir t.p. Liepė paleisti liuosą generolą Chanzy ir Longourianą, išgavus iš jų pirma raštišką užtikrinimą, kad nebus komunos priešais.

Valdiškas dienraštis ėjo socialistiškoj dvasioj, pavyzdžiui, skelbdamas: «Argi niekad nebus daleistina darbininkams darbuo- tis savo išsiliuosavimo labui, neužsipelnant apšmeižų ir piktžodžia- vimų? Ar buržuazija, toji baisi proletarijato sesuo, kuri atgavo laisvę jau prieš tris ketvirčius metšimčio ir pralenkė darbininkus revoliucijos atvėjuje, nesupranta, kad šiandien atėjo laikas prole- tarijato išsiliuosavimui? Dėlko gi ji neduoda proletarijato to, kas pagal tiesą jam priguli?»

Reakcionieriai tečiaus ginklo nemetė. Liberalų laikraščiai skelbė, kad visuomenės išdas ir privatiška nuosavybė pateko į plė- šikų nagus, kad prūsiškas auksas plaukte plaukia išdan ir t.t.

Tuo tarpu kovo 20 dieną Centralinis Komitetas apskelbė atsi- šaukimą, įsakantį Tautiškajai gvardijai daboti privatišką nuosa- vybę, kad neleisti niekam grobti svetimą turtą.

Paryžiuje padaryta kontrevoliucijines manifestacijas. Ko- vo 22 dieną apie 1 valandą reakcionierių minia bandė užimti Ven- dome plecių. Demonstrantai išginklavo ir išniekino gvardiją, ku- ri dešimts kartų reikalavo išsiskyrstymo, grūmodama šovimu. De- monstrantai atsakė šūviais. Du gvardijos kareiviai krinta užmuš- ti, septynis pažeista. Tuomet gvardija pradeda šaudyt, užmušant vieną iš demonstrantų.

Mėrai organizuoja kariumenę ir pavėda vadovystę admirolui Saisset'ui. Sustatyta I ir II apskričiuose kanuolės. Viskas tas veikiasi tuomet, kada mėrai veda derybas su Centraliniu Komite- tu, kuris viltvilystės nenusigando, tik suskumba sutvirtinti savo spēkas ir paskiria rinkimų dieną nedėdieniui 26 kovo; su tuo sin- tinka mėrai ir deputuoti, leidžiant Thiers'ui, kuris rytmetyj kovo 25 d. Tirardui pasakė. «Ilgiau priešintis neverta, nes vistiek bus veltui». Iš Sekvanos departamento 6 atstovai: V. Schoelcher, Ka- rolius Floquet, Ed. Sceroy, Jurgis Clemenceau, Tolain ir Greppo apskelbia savo atsišaukimą, šaukiant liaudį prie rinkimų naujos valdžios, pabriežiant: «Užbaigkime ginčus balsavimu, o ne ginklu».

Thiers kovo 24 dieną rašęs admirolui Saisset: Paryžiaus mėrai turi pilną įgaliojimą; daleisk tamsta jiems veikti, ką jie matys geru».

Tokiu būdu niekam nespriešinant Komunos rinkimai atsibu- vo.

Centralinis komitetas pasitraukė, pavėsdamas valdyboje vie- tas išrinktiems.

KOMUNA.

Rinkimai atlikta ramiai; rinkimuose dalyvavo 287.000 asme- nų. Ta balsų skaitlinė parodo, kad rinkimuose dalyvavo daugiau kaip 3 visų rinkikų, esančių Paryžiuje. Ir ta skaitlinė buvo di- desnė, negu nominuojant Paryžiui mėrus po Spalio 31 dienai.

Balsavimo laisvė buvo didelė. Išrinkta naujon valdybon taip- gi ir Centralinio Komiteto priešus. Bet protesto jokio nebuvo. Katul Mendes rašo, kad niekad nebalsuota su tokiu persiėmimu dalyko svarbumu, kaip tada. Žmonės eina atiduoti savo balsus už kandidatus, pasirengę tarsi į karo mūšį.

Kovo 27 dieną, t. y. panedėlyje po balsavimo į rotužę pribuvo 200.000 vargšų, kad ten pasveikinti savo iš inktinius. Paryžie- čius apėmė užsidegimas, kokio aprašyti negalima.

Centralinio Komiteto vardu Rouvier atiduoda valdžią į Ko- munos rankas. Viens iš komiteto narių, Boursier, apskelbia iš-

rinktųjų vardus. Ir iš dviejų šimtų tūkstančių krūtininių išsiver- žia šauksmas: «Lai gyvuoja Komuna!» Ore pasirodė iškelti ant bagnių kareivių kašketai ir užplevė savo vėliavos ir tūkstančiai skarelių rankose susigrūdusiųjų mūrų languose žmonių.

(Toliaus bus).

AR ANT KITU PLANETU RANDASI ŽMONES?

(Pabaiga).

Nuo tūlo laiko net svajojama, ar negalima būtų susinešti ko- kiu-nors būdu su Marso gyventojais. Neseniai galima buvo skai- tyti laikraščiuose, kad net mokslinčiai užsiima sumanymu padirb- ti didelius veidrodžius, kad su jų pagalba atspindžiančius saulės spindulius galima būtų persiųsti ant Marso. Mat elektriška srio- vė, kad ir galima būtų padirbti milžinišką aparatą ir išsiųsti, bet pasibaigus žemės atmosferai vargiai elektriška kibirkštis galės veikti etere, kur negal pagimdyti oro viburacijų, nes ten oro nėra. Taigi sumanyta saulės spindulių reflektais signalizuoti Marso gy- ventojams, nuo kurių laukiama atsakymo. Žinoma, kad tas vis- kas kol-kas yra tik fantazija, nes tikrai nežinoma ar Marsas turi panašius į mus gyventojus, antra, klausimas, ar jie ir suprastų, ką reiškia jų astronomų pastebėta ant žemės skritulio ypatinga švie- sa. Juk ir mes matėme ant Marso nepaprastus atsitikimus, bet aiškiname sau, kad ten turėjo atsitikti baisi katastrofa.

Pagalios, kas-žin, gal ir marsiečiai taip pat sau galvą džiovin- klausimu, ar yra koki gyvi sutvėrimai ant arčiau saulės, negu jų planeta, esančios planetos Žemės?

Paliekant kol-kas klausimą apie Marso gyventojus, trumpai peržvelgsime, ar gali būti gyvybė ant kitų planetų. Kiek jau ži- nome ant Merkuro ir Venuso gyvybė negal išsivystyti, nes tam reikalingos yra trys svarbiausios sąlygos: vanduo, oras ir atsakanti temperatūra. Ant Merkuro nėra organizmų gyvybės, nes nesim- mato atmosferos, kuri, kaip žinoma, be vandens negal pasidaryti. Taigi, redosi, ant Merkuro visai nėra vandens, kaip lygiai nėra jo ir ant žemės draugo mėnulio. Taipgi apie Merkurą labai nedaug da žinoma. Ant sekančios planetos, Venuso, yra atmosfera, turi būti ir vanduo, o jei yra vanduo gali būti ir organiška gyvybė. Užmėtinėjimai, kad Venus arti saulės ir karštis neleidžia ten išsi- vystyti gyvybei gali būti sumušami tuo, kad atmosfera ir debesiai neleidžia žudančių gyvybę spindulių iki planetos paviršiaus neat- vėdinę. Ginčytis už tat būtų bereikalinga. Dabar peršokus žemę ir Marsą, apie kurį vėliaus plačiau pakalbėsime, pažūrėkime į to- limesnes nuo saulės planetas. Pavyzdžiui Jupiteris bei Saturnas —milžiniški skrituliai, daugyk didesni už žemę. Jie randasi da- tokiam stovyje, kokiame prieš daug milijonų metų buvo ir mūsų žemė, pakol neaps dengė sukietėjusia pluta ir neatvėso. Taigi da susideda iš skystos karštos medegos, todėl ir gyvenimas kokių-ne- būk organizmų ant tų planetų yra negalimu. Tečiaus negalima pasakyti, jog ten kada-nors neatsiras gyvybė, kuomet atvės ir ap- sidengs sukietėjusia pluta, tuomet gal likti lopšiu naujos gyvybės, o mūsų žemė gal likti sugrybėjusia senute, išdžiūvusia, atšalusia be jokios gyvybės, kaip šiandien mėnulis.

Toliaus už tų paminėtų planetų randasi da: Uranus ir Neptu- nas. Bet jos taip toli nuo žemės, kad sunku ką nors tikro ant jų pastebėti, pasigelbstint sau mūsų teleskopais. Tos dvi planetos pastebėtos likosi vėliausiai, nes XVIII ir XIX metšimčiuose. Pir- ma pastebėta Uraną, paskui Neptuną. Abi tos planetos milžiniš- ko didumo, o prie to, kaip minėta, labai atitolintos. Uraną ap- siaučianti atmosfera sulyg spektroskopu nurodymų susideda ne iš to pat, ką ir žemės atmosfera. Saulė nuo tų planetų taip toli, kad jokios įtekmės ant jų negali turėti; nesuteikia joms nė šilumos, nė šviesos. Jeigu norėtume pasakoti, kad ten randasi gyvenanti or-

ganizmai, turėtume manyti, kad planetos pačios suteikia atsakančias gyvybės išsivystymui sąlygas, bet tas nėra galimu. Be šviesos organizmų gyvybė gyvuoti negali. Nors planetos neaplaiko šilumos nuo saulės, tačiau temperatūra ant jų taip augšta, kad irgi neleidžia gyvybei atsirasti.

Pažvelgus dabar sykiu į visas paminėtas planetas, beveik ant visų matome atmosferą, arba bent ženklus jos. Iš visų 9 planetų, esančių aplink mūsų saulę, išskirti galima tik vieną mėnulį, kuris jokios atmosferos neturi. Apie kitus mėnulus, sukuruojančius aplink kitas planetas permažai da yra žinoma.

Betyrinėjant planetas pastebima tarp jų daug vienodumo, kas liūdija apie jų bendrą paėimą, t. y., kad visos jos pereina tas pačias formavimosi stadijas ar fazas, kad mažesnės iš jų greičiau susitvėrė į kietus skritulius iš degančių gasų, greičiau atvėso. Ne kalbant apie Merkurą ir Venusą, kurios arčiausiai saulės, sekanti paskui tas planetas žemė seniai atvėso, o da seniau išdegė ir atšalo išdžiuvusis mėnulis. Saturnas, Uranas ir Neptunas, būdami labai didelio didumo, jų susipavidalavimas atsilieka lėtai. Tie milžiniški dangiški kūnai, būdami ugniniam stovyje, sako mums ir apie mūsų žemės praeitį. Ji taipgi buvo tokia pat nesusiformavusia ugnine masa, kol neatvėso ir neatsirado ant jos taip vadinami žemės sluogsniai, apdengusieji ugninę masą, kurią da randame žemės viduje. Pakol šiandien organizmams neprieinami paminėti dangiški kūnai susiformuos ir atvės, gal laikui bėgant liks gyvenimo vietomis organizmams. O tie gi dangiški kūnai, kurie seniai atvėso ir gal nemažai jų į meteorus subiro, kurių dalelės pavidale meteorų sukuruoja erdmėse, beabejo, turėjo ant savęs tą viską, ką turime mes ant žemės, bet tolesniai besikeičiant, ypač vandenių netekus, gyvybė išmirė ir jos per ilgą laiką gal buvo panašios į mūsų išdžiuvusį mėnulį, kol nesutrūpėjo ir nežuvo. Tokio pat likimo gal laukti mūsų mėnulis, o mėnulio likimo—mūsų žemė tolimoj ateityj.

Bet sugrįškime prie palikto Marso ir susipažindinkime su mokslo vyrų nuomonėmis, sulyg kurių ant Marso turi būti gyvi sutvėrimai, taip pat protaujanti ir mislijanti, kaip ir žmonės ant žemės.

Prie tokių «svajotojų» apie Marso gyventojus,—dagi augštai kulturoje pakilusius, kur-kas augščiau, negu kad žemiečiai,—prikaityti reikia profesorius Percival'į ir Lowell'ą. Jie prirodo, kad ant Marso organizmų gyvenimui sąlygos visai atsakančios; temperatūra ten vidutiniška—9 laipsniai Celsiaus. Nors oras ten daug retesnis, negu kad pas mus, bet prie to pritaikinti ir organizmai. Svarbiausiu klausimu yra klausimas, ar randasi ten vanduo, be kurio organizmai negal gyventi. Štai tvirtinama, kad ant Marso nėra vandens, bet aplink planetos ašis (galus—polius) guli sniegynai ir ledynai. Tūluose metų perijoduose sniegynai ir ledynai tirpsta ir pasikeičia vandeniu. Ir štai išmintingi Marso gyventojai, sulyg nuomonės minėtų mokslinčių, subudavojo didelius kanalus, kuriais atveda vandenį į apgyventas vietas. Tos perkastos tęsiasi nuo vieno iki kito planetos polių. Tas yra neužginamu faktas, kad astronomiška Marso fotografija parodo mums įvairiose kraipose einančias tiesias linijas ar bruožus, kurie vadinami Marso kanalais. Da vienas įdomus dalykas, kuris pastebėta ant Marso, tai tas, kad tūlais metų laikais, kuomet pradeda aplink polius tirti sniegas, matoma, kaip tos vietos apsidengia tamsganais plėtais. Štai tvirtintojai, kad ant Marso randasi gyvenimas, aiškina, jog tose apielinkėse nutirpus sniegui paviršius apsidengia augmenimis. O jeigu yra augmens, būtina turi būti ir stambesni organizmai, gyvūnai irgi žmonės, kurie pasigelbėjimui sau sunkiose gyvenimo sąlygose pervedė kanalais vandenį nuo polių į apgyvendintas vietas. Tačiau reikia pasakyti, kad daugelis kitų mokslinčių viską tą palaiko už fantaziją. Taigi, kol-kas, šis klausimas turi pasilikti ateičiai, kuri gal suteiks progą ir jį išrišti. Juk kur kas didesnės fantazijos šiandien yra gyvais tikrybės faktais. To-

dėl nebus pro šalį pasižiūrėti ir į tą fantaziją, kuri ateityj gal būti tikrybe, kaip šiandien yra tikrybė bevelinis telegrafas, bevelinis telefonas, leidžiantis netik susikalbėti su šimtais mylių atitolintais nuo mūsų žmonėmis, bet dagi juos matyti. Ar tas nebuvo svajotojų fantazija da prieš nelabai seniai?

Taigi Marso kanalai sako mums apie sumanumą ir augštą kultūrą Marso gyventojų. Tą manymą vienok laiko nepamatuotu kiti mokslinčiai, kurie tvirtina, kad platumas tų kanalų perplatus, kad galima būtų tikėti, jog marsiečiai perkasė juos dėl apvandenavimo sausų vietų. Antra labai teisingai pastebėta, kad marsiečiai, kasdami taip plačius kanalus, būtų dideliais neišmanėliais, veltui aikvodami vandenį, kurio nedaug teturi, nes plačiose perkasose daug vandens žūva, sugeriant jį žemei. Taigi turint augštą kultūrą, marsiečiai, beabejo, tą suprast galėtų, kad platus kanalai dėl pervedimo vandens į sausas apielinkes yra nereikalingi, dagi jiems patiems blėdingi. Kiti vėl pradėjo aiškinti, kad tais kanalais marsiečiai leidžia tik tą vandenį, kokį gauna iš ištirpusio sniego ir ledų aplink polius. Bet ir tą teoriją pamesta. Galų gale astronomas Lowell sutiko su teorija astronomo Cerull'io, kuris 1900 metais apskelbė, kad Marso kanalai nėra niekuo kitu, kaip tik išvaizdinimu, kad žiūrint į planetą mes savo ake jungiame į vieną liniją visas tamsesnius vietas, kurias daro daubos arba paviršiaus nelygumas ir tokiu būdu susitveriamo lyg kad bruožus, kuriuos užvardinta kanalais.

Ir ta teorija, beabejo, yra tikriausia, nes leidžia mums išaiškinti platumą tų įtariamų kanalų, kurių plotis kartais pasiekia šimtus ir tūkstančius kilometrų.

Toliaus astronomai Cambell ir Albrecht palygindami spektralinę analizę, priėjo prie to persitikrinimo, kad ant Marso labai mažai yra vandens. Iš to atžvilgio organizmų gyvenimas ant jo abejotinas. Jeigu abejojama ar Marso atmosferoje randasi pakaktinai vandeninio garo, tai klausimas, ar randasi ant Marso stambesnieji organizmai, įeina į naują fazą tyrinėjimo.

Kamilius Flammarion sako, jog ant Marso paviršiaus nuo tūlo laiko pastebima nuolatinės atmainos, kurios įvyksta iš priežasties didelių katastrofų. Jau nuo keleto metų matoma, kad Marso poliai irgi persikeičia. Taipgi įdomus persikeitimas taip vadinamo saulinio ežero,—plėtimo daug-maž didumo kaip Francūzija—apsupto daugeliu kanalų. Flammariono nuomone: tie apsirėiškimai reiškia ne artimą planetos apmirimą, bet prasidėjimą ant jos naujo gyvenimo.

J. B. S.

Iš buvimo Vladimiero Burcevo Chicago, III.

Atsilankymas Burcevo į Chicago padarė nepaprastą judėjimą visuomenėj; ne vien organizuoti darbininkai, kurie iš anksto, rupinasi priėmimu Burcevo, sutverdami per konferencijos atstovus nuo visokių organizacijų priėmimo komitetą, kuris turėjo, rupintis parengimu viešų susirinkimų, bet ir buržuaziškoji spauda atsinešė prielankesnia. Pirmas višas susirinkimas atsibuvo 11 d. kovo West Side Auditorium, tą dieną žmonės negalėjo sutilpti svetainėn, buvo pripildyta ir antra svetainė mažesnė kuri radosi prie tos didesnės, ir daugybė žmonių grįžo atgalios, negalėdami sutilpti tose svetainėse; tilpo daugiau, negu 3000 ypatų. Kadangi Burcevas kalbėjo didžiojoj svetainėj, tai antroj svetainėj kelė trukšmą žmonės ir reikalavo jo, kad Burcevas prieš susirinkimą priverstas buvo kalbėti ir antroj svetainėj: sykiu dalyvavo geriausi oratoriai nuo anglų Socijalistų Partijos, nuo Daily Socialist, nuo žydų Bundo, nuo rusų Revoliucionierių, nuo lenkų P.S. ir Burcevo ypatiškas draugas Dr. Žitlovsky.

Kovo 13 d. atsibuvo susirinkimas Garrick Teatre. Šiame susirinkime Vl. Burcevas mažai visai rusiškai kalbėjo tik tai paaiškino temą prelekcijos, kuri buvo perversta į anglišką kalbą, kurią skaitė koks tai pastorius, nes šis susirinkimas buvo parengtas vien dėl anglų ir kitų tautų, taipgi buvo keletas kalbetojų žymių kaip tai: A. M. Lewis, Dr. Hirsch ir kiti, toliaus Prof. Chicagos Universiteto Mead perskaitė rezoliuciją paraišytą angliškoj kalboj dėl apskelbimo spaudoj, vienbalsiai per susirinkimą likosi priimta. Rozoliucijos turinis buvo sekantis:

«Kadangi pranešimas Vladiniero Burcevo yra aiškus, kad Rusijos valdžia yra pasirįžusi panaikinti mažiausį žmonių judėjimą už laisvę ir tiesas, kuriomis kitos civilizuotos šalys jau nuo seniai naudojasi ir, kad tame atvejūjūje griebiasi nuožmiausių ir nelemčiausių priemonių; toliaus yra nutarta, kad mes pasmerkiame naudojimą šnipų, provokatorių, kurie kursto žmones prie darymo kriminališkų darbų, ir kad tokie provokatoriai turi būti nubausti; toliaus yra, nutarta, kad mes prižadame pagelbėti suradime ir išdavime tokių šnipų ir nenaudėlių, kuriuos Rusijos valdžia užlaiko, ir kurie apsėmė kaip vadovai atsiranda visuomt tarpe tų žmonių, kurie geidžia įkunt savo šalyje kitokią tvarką, kad ir ten gyvenantieji žmonės naudotųsi spaudos laisve ir kitomis laisvėmis, kokiomis Amerikos žmonija nuo seniai jau gėrisi.

Kovo 14 d. buvo susirinkimas Walsh's salėje, daugiau apgyventoj dalyj miesto lenkais. Žmonių susirinko viso 700 ypatų, čia taipgi kalbėtojai buvo ir keli nuo lenkų Dr Czacki, Jiesen; nuo anglų Bentall, centro sekretorius Socialist Party, nuo žydų Dr Konfnogel ir nuo Bundo. Rusiškai kalbėjo Naumov.

Kovo 15 d. buvo skaityta prelekcija apie atidengimą provokatorių, West Side Auditorium; jo prelekcijos buvo pradžia tokia: «Sako jis, amerikoniai nežino kokią rolę lešia Rusijos provokatoriai ir sunku yra amerikonus galutinai pertikrinti, nes sulyginus Amerikos provokatorių ir Rusijos tiktai galima suprasti blėdingumą vienu ir kitų provokatorių.

Jis sako: aš noriu paliesti likimą visų provokatorių viešpačio Azevo, kurio veiklumas apima visą Rusijos viešpatystę Sulyg valdiškų patikrinimų ir jos reikalavimų Azevas pastoj į Centralinį Sciijal-Revolucijonierių Komitetą ir likosi vadovu kovotojų organ'zacijoje, kurios tikslas buvo atkeršyti visiems valdžios šalininkams, kurie buvo palaikytojais senosios tvarkos. Per aštuonis metus jis turėjo teisingiausias teoretiskas vietinias žinias, ir visus revolucijonierių plenus ir daugume pasikėsinimų jis pats dalyvavo ir buvo pripažintas kaipo vienas iš didžiausių organizatorių kovotoju organizacijoje. Bet podraug jis buvo valdžios šalininku, ne dėlto jis buvo valdžios šalininku, kad jis atjautė pasišventimą už valdžios pušę, bet jis buvo iš prigimties tokiu niekšu. Jo suorganizavimu užmuštas didkunigaikštis Sergejus ir tik buvo paveiklu sciial-revolucijonierių organizacijoje, kad yra Centro komitete provokatorius, bet darodyti nieks negalėjo, nors Burcevas tą atjautė, bet dauguma narių užginėjo ir tas pasiliko ant tolesnio laiko.

Čionai perstatė tuos keblumus ir pavojus į kokius turėjo

Burcevas eiti dėl ištirimo, kas yra provokatorium; jis turėjo surasti tokius žmones, kurie tarnaudami valdžiai galėtų paliudyti, kas yra tikrais provokatoriais... Iš Burcevo kalbų buvo galima patirti, kad caras viską žinojo ir jis yra atsakantis už visas žmogžudystes Rusijoje! Ant užklausimų paduotų ar Gaponas buvo provokatorium, kada vedė darbininkus prie Žieminio palociaus 9-22 sausio 1905 m? Atsakymas buvo aiškus, kad Gaponas jau buvo provokatorium iš pat pradžios jo veikimo tarpe darbininkų: jis tą tvirtina faktais, kad prie nužudymo Gapono buvo liudininkai, kurie girdejo žodžius Gapono.

Tiek galima pasakyti, kad Burcevas yra tikrai atsidavęs, kovoj už išuainimą monarchijos ir jis atsišaukia prie laisvės šalininkų eiti į pagelbą kovtojams už laisvę. Burcevo faktiški prirodymai dėl stokos laiko nepranešti apie provokatorių darbus, kuriuos prelegentas perstatė kaipo paveikslą ar priežastį nenusisekimo revoliucijos Rusijoje.

P. G.

SAJUNGOS REIKALAI.

L.S.S. Centro Sekretoriaus Pranešimai.

52.) Dr. J. K. Giliaus įnešimas, kad nuo visokių dalykų, siunčiamų Centro Sekr. dėl perdavimo kitoms įstaigoms, turi būti padaromos dvi kopiji per įnešėjus. Pasiūstas P.K.

53.) Ant VII to Rajono Organ. P. Kaušiaus pareikalavimo, kad drg. A. Baranauckas aplankytų jų rajoną su prakalbotomis, paaiškinta, kada A. Baran. galės pribūti.

54.) Buvusios Konst. Tvark. K-jos pirmsėdis pranešė, kad konstitucijos medega jau pasiūsta naujai išrinktai K.T.K jai Drg. A. Žymonto antrašu. Apie tai pranešta dabart. Konst. Tv.K-jai.

55.) Ant Centro Sekr. užklausimo ar «Kovos» Red. patalpins kada-nors Nominacijos, Viršininkų Rinkimų ir V-tojo Susivaž. Referendumo pasekmes,—gauta paaiškinimas, kad patalpins.—Reiškia: tas dalykas nereikės leist per S gos referendumą, kaip tai buvo jau reikalaujama per tulas kuopas.

56.) 78 kp. prisiuntė protestą sekančio turinio, kuris skamba sutrumpintoj formoje: «Mēs 78 kp. protestuojame prieš P. K to vertimą «Kovos» Redaktorių talpinti Visuotinio Balsavimo pasekmes, kurios vistiek nėra atskančios, nes nėra paminėta, kiek kiekvienas kandidatas gavęs balsų nominacijoje ir rinkimuose viršininkų. Mēs reikalaujame, kad būtų pagarsinta trumpai ir be išvadžiojimų, kiek kuris kandidatas gavęs balsų nominacijoje ir visuotiname viršininkų rinkimuose. Smulkmenų garsinti nereikia, nes tiek kaštų mēs neapsiimame panešti ir laikraštį matyti tušėiu, vien tik dėlei kelių ypatų noro. Taipogi duodame pasargą P. K-tui, idant jis savo įnešimus, kurių taip daug priviso šiuom laik, taip greit neįvykdytų į gyvenimą. Nes viena ypata įneša, o kitos dvi pritaria ir jau turi S ga pildyti. Mēs randame tokį P. K-to pasielgimą nepraktišku, nes nē viena P.K-to ypata nėra neklystančiu.

Vardan 78 kp. { Organ. J. Varnagiris
Finansų Rašt. ir iždiniukas J. P. Čepulis
Susinešimų Rašt. St. Legus.

Ant to protesto paaiškinta 78 k-pai, kad jų motyvas būtant Visuot. Viršininkų Rinkimų pasekmė nėra paminėta, kiek kuris kandidatas balsų gavo kiekvienoje kuopoje yra nepamatuotas.

57.) St. Strazdas prisiuntė savo rezignaciją iš Literatūros ir podraug iš S-gos. Rezignacija skamba: «G.D.:—Šiuomi pranešū, kad aš išstoju iš Literatūros K-to ir kartu iš L.S.S.A. Malo-

nėkite paskirti naują narį į L.K-tą. Nuo šios dienos aš save nesiskaitau L.S.S. nariu. Su geriausiais linkėjimais, buvęs L.S.S. narys Step. Strazdas. Chicago, Ill., 15, III, '10

N.B. Kadangi mūsų centrališkos įstaigos užsikrėtusios «pirmyjų» referendumų liga, o S-čiai nesistengia prašalinti tą *epidemią* —tai geriau pasitraukti. Nors, kaip matoma, tai tikros priežasties savo išstojimo iš S-gos Strazdas nepasako, o idant surasti priežastį iš pridutos čion resignacijos, tai jau reikia spėti. Bet vienok įstaba tas, kad S. Strazdas išstojant iš S gos kaltina S-čius, todėl, kad jis mato ką-nors blogo, o S-čiai «neįstengia prašalinti». Tokiu būdu tai ne S-čiai turi būt kaltinami už neprąšalinimą to blogo, kurio jie nemato, bet S. Strazdas liogiškai yra kaltu, nes matydamas blogo neparodo kitiems, idant jis būtų prašalintas.

Drg. K.J. Valiui pranešta, kad jis kaip daugiau gavęs balsų per rinkimus (t y. iš eilės) lieka L.K-to nariu.

58.) S.T.K-jai ir «Kovos» Administ. pranešta, kad tos įstaugos turi duoti savo atsakymus ant P.K-to Tarimo No.11-me paminėtų užklausių.

59.) Pranešta J. O. Širvydai (Buvusiam L.K-to Archivariumi) idant pridutu pas jį esančius S gos rankraščius dabartiniam L.K-tui. J.O.Širvydas praneša, kad visus rankraščius pasiuntęs L.K-tui drg. V.K. Račkaucko antrašu.

60.) J.O.Širvydai pranešta, idant pridutu pas jį esančius R.R.K to pinigų P.K tui dėl perdavimo dabartiniam Rev. Rem. K to išdininkui A. M. Staneliui.

L.S.S. Centro Sekretorius Aug. Purvis.

New York City, 30, III, '10.

Pildančiojo Komiteto Tarimas N17.

Įnešu, idant P.K-tas užklaustų «Kovos» administratoriaus:

- 1) Ar «Rev. Dainos» jau atspaudintos?
- 2) Jei ne:—tai kokios priežastys?

N.Y.City, 4, III, '10 L.S.S.P.K. Narys M. M. Račiūtė.

Tą patį ir prieg tam taipogi užklausti:

- 3) Kiek viso pinigų yra dėl išleidimo «Rev. Dainų»*).

L.S.S. P.K-to Narys B. K. Kondratavičius.

East Pittsburg, Pa., 7, III, '10

Passaic, N.J., 9, III, 10. L.S.S.P.K. Narys P. Norkus.

Reiškia: Sulyg tilpusių čion tarimų P.K-tas nutarė užklausti «Kovos» Adm. minėtus klausimus.

L.S.S. Centro Sekr. Aug. Purvis.

N. Y. City, 31. III. 1910.)

«Revolucijos Dainų» fondan įplaukė nuo 1-mos dienos

Liepos, 1909 iki 1-mai Balandžio, 1910.....173.51

Išduota rankpinigiai..... 25.00

Yra išde.....148.51

Atspausdinimas susivėlino dėlei tolumo, per ką trunka ilgai susinėšėjimai; antra, reikėjo daryk korektas peržiūrėti; trečia, pagal pranešimą spausdavė, būtent susirgęs tasai meisteris, kuris buvo paėmęs kontraktą padarymui klišių.

Todėl tos visos priežastys taip daug sugaišino mums taip reikalingą darbą. «Kovos» Adm.

Pildančiojo Komiteto Tarimas No.18.

«P. K-tui.

Pranešimas: Kadangi norint varyti pasekmingiau biznį, reikia tartis su kitais laikraščiais ir išleistuvėmis, mes matome už būtiną reikalą pasiūsti atsibūsančiam laikraštiniuku susivažiavime ir nuo «Kovos» įgaliotini, kuris galėtų tartis biznio reikaluose su kitais laikraščių išleidėjais.

*) Aple tą patį, (kae trečiame klausime) buvo tarta taipogi ir pirmiau (Žr. P. K-to Tar. No.11 «Kov.» 12, š.m.). A. Purvis.

Tokiu atstovu reprezentantu nuo «Kovos» skiriame dabartinį administratorių J. Grinių.

Philadelphia, Pa., 28, II, '10 S.T.K.K-ja { K.J. Valys
VI. Kairys
J.P. Valadka

Pilnai sutinkame, idant nuo «Kovos» būtų reprezentantas laikraštinių susivažiavime ir nutariam:

1) Kad tuo reprezentantu būtų J.Grinius, dabartinis «Kovos» Adm-torius.*)

2) Kad kelionės lėšas turi apmokėti S ga.

3) Kad tas reprezentantas turi išduoti raportą iš Susivažiavimo tarimų P.K tui.

New York City, 4, III, '10

East Pittsburg, Pa., 7, III, '10 LSS P.K tas { M.M. Račiute
B.K. Kondratavičius
P.Norkus

Passaic, N. J., 9, III, 1910.

L.S.S. Centro Sekretorius Aug. Purvis.

Rajonų Komitetų Atydai!

Šiuomi dar syki atsišaukiu, idant žemiau paminėtų rajonų organizatoriai arba susinešimų sekretoriai pridutu savo rajono viršininkų antrašus.

Nepridavė iki šiolei šie rajonai: I, III, IV, V, ir VIII.

Todėl, draugai, pasistengkite priduti.

Jums ir Socijališkai Revoliucijai tarnaujantis

L.S.S. Centro Sekretorius Aug. Purvis.

Paaiškinimas.

Šiuomi paaiškinu ant Konst. Tvarkymo K-jos pranešimo, tilpusio «Kovos» N11, š.m., kad pas mane *nesiranda niekas* apart mažų užrašų, kaslink Konstit. projekto taisymo per V-tą Susivažiavimą, nes viską sutaisęs, aš pasiunčiau V-to Susiv. pirmam sekretoriui A. Antonovui. Kur jis tą medžiagą dėjo—nežinau.

L.S.S. Centro Sekretorius Aug. Purvis.

N. Y. City, 31, III, '10.

Bereikalingas referendumas.

Įnešimas 52 kuopos, kad «Kova» būtų atvira dėl visokių raštų, gvildenančių darbininkų luomos išsiliuosavimo budus, pradant su valstybiniais socijalistais, einant į kairią ir ir užbaigiant anarchistais, neturi jokio pamato; «Kova» yra atvira raštams, gvildenantiems budus išliuosavimo darbininkų klesos,—bėgije laiko buvo svarstomi klausimai, kokią vietą užima, ar gali užimti klesinėje kovoje proletarijato su kapitalizmu, eserai, liumpen-proletarijatas, socijalistai—krikščionys, anarchistais, esdekai, profesijonalinės sąjungos (unijos) ir tt.. Nepatėmijau draudimo talpinti «Kovoje» raštus Karal Markso, A. Bebel'o, Kautskio, A. Petraškos, P. Sinkaus ar keno kito, jei tie raštai rišasi su klesine kova. Ar dar perbal suoti viską, kad «Kova» būtų atvira, kad ji yra ir buvo atvira! Referendumai dėl panašių įnešimų prives tik prie bereikalingų iškaščių.

Aprubežiavimas «pardedant nuo valstybinių(?) socijalistų ir baigiant anarchistais», lygiai neturi vietos klesinėje kovoje. «Kovoje» tilpo ir ant toliaus pageidaujami raštai, perkraatinėjanti budus pagerinimo darbininkų buvio, kuriuos patalia kapitalistas, bažnyčios, populistai ir šiaip visoki mūsų reformatoriai. tokie raštai palytėti kritiką gali vesti prie susi-

*) P.K-to narys B. K. Kondratavičius atstovu—reprezentantu skiria J. B. Smelstorių. A. Purvis.

pratimo, neatb
šių reformatori

Jei šitas
sekmės negal
gos narių paz
nėra reikalo t
žinomi visuon
dinguma.

Jei «Ko
rius 52 kuop
komitetas tur
randumą. (C
kuopos į kur
neparasė da
ka girioje.

Dalyva
dume atisai
sau reikalaut
su klaidinge
reiviški, rašy
cijalizmo tar
šio užmanym
riams ir sa
«Kovoje».

Gerbian
neveikiančias
damas, ar ja
kas susidėju
dangaus nen
draugai, tol
vadinti, o t
patys nesirup
ti. Juk dir
juos išarti,
Haven, taip
draugai ir in
Nieks nepriv
Atsiminkime
lengvas. Ki
gos laikytis,
gai, ar to jau
esame pilnai
socijalistišku
sų idėja įvyk
gi ant mūsų
prasidinti, ka
Reik veikt,
visiems, nes
gimas alginė
laikykimės j
Stiprinkime
klesinį susipr

pratimo, neatbutinai kritika turi nurodyti kame klaidos panašių refomatorių

Jei šitas referendumas ir eity per Sąjungą, betgi jo pasekmės negali būti laikomos už svarbias; jei didžiama sąjungos narių pažįsta raštus, rekomenduojamas per 52 kuopą, tai nėra reikalo tuos raštus antrinti «Kovoje», jeigu tie raštai nežinomi visuomenei, tai visuomenė negali nė spręsti apie jų naudingumą.

Jei «Kovos» redakcija netalpino raštų, parengtų per narius 52 kuopos, tai visuomenės sąjungos išrinktas literatūros komitetas turi iširti jų skundą pirmiaus, negu leisti per referendumą. Centro sekretorius turėjo nurodyti nariams 52 kuopos į kur kreiptis panašiam reikale, o jei nariai 52 kuopos neparašė da tų raštų, tai nėra ko derėtis apie kailį, kada meška girioje.

Dalyvauti šitam bereikalingam ir beprotingam referendume atsisakau ir palaikau teisę visiems nariams sąjungos ir sau reikalauti «Kovoje» vietos kritikai jei pasirodytų, raštai su klaidingomis tuomonėmis, o jei kokie raštai būtų atžagareiviški, rašyti su tikslu kenkti sąjungos darbui, platinimui socializmo tarp lietuvių, tai palaikau be atžvilgio į pasekmes šio užmanymo referendume už priedermę visiems sąjungos nariams ir sau reikalauti panašiams raštams uždraudimo vietos «Kovoje».

Petras Kietis.

LSS 1 Rajono reikaluose.

Gerbiamieji draugai. Matydamas tulas kuopas nieko neveikiančias, laikau už savo pareigą atsišaukti į jas, užklausdamas, ar jau draugai atlikote savo uždavinius, kad taip rankas susidėjus ramiai sau laukti išganyimo, kurį juk dievas iš dangaus nenusiųs, jei patįs nesistengsime jį pirkubinti? Ne, draugai, toli da gražu, kad galėtume visi susipratusiai pasivadinti, o to susipratimo dvasia šventa mumis nesuteiks, jei patįs nesirūpysime save apšviesti ir kitus prie susipratimo vesti. Juk dirvonai da labai platūs aplink mus guli. Turime juos išarti, apdirbti, kad laukti iš savo triuso vaisių. New Haven, taipgi ir Hartford kuopos labai susnūdę. Nubuskite draugai ir imkitės už darbo, kuris seniai mūsų rankų laukia. Nieks neprivalo teisintis: «kam čia man vienam persiplėšti». Atsiminkime, kad kiti daug daugiau veikia, nors darbas nelengvas. Kitas gi vėl: «kam man čia tos kuopos, ar sąjungos laikytis, kad aš ir taip galiu būti socialistu». Bet draugai, ar to jau užtenka, kad mes vieni socialistais esame? Ar esame pilnai susipratę, jeigu nesuprantame, kad mūsų vieno socialistiškumas da neiko suteikti mums negali. Idant mūsų idėja įvyktų gyveniman, turi būti «visi» socialistais. Tai gi ant mūsų da guli pareiga tuos visus su socializmu suprasdinti, kad iš socializmo būtų nauda ir mums patiems. Reik veikt, veikt ir da veikt, ne vien išrinktiems, bet visiems, nes nuo to tik priguli ankstesnis ar vėlesnis pasibaimimas alginės vergijos. Tai gi stengkimės stiprinti kuopas, laikykimės jose ir rengkimės prie valdymosi patįs savaimi. Stiprinkime sąjungą, kad ta galėtų kuodaugiausiai plėtoti klesinį susipratimą; tverkime naujas kuopas.

Rajono reikalai stovi sekančiai. Maršrutas drg. A. Baranausko paliko mums \$15.00 skolos. Rajono dešimta konferencija nutarta laikyti New Britain, bet užklausus kuopos, gauta atsakymą, kad konferencijos surengti negalinti, nes nežinanti iš kur imti tam lėšas. Surengti vakarą tam tiks lui neįstengia. Čia, rodosi, tik draugų apsilėidimas to darbo atlikti neleidžia. Rajono komitetas tat nutarė laikyti konferenciją Meridene dėl parankesnio kuopų atstovų suvaživimo.

Manau, kad 1-mo rajono kuopų draugai paims atydon šį pranešimą ir rengsis prie konferencijos, ypač visupirmu imsis už sutvarkymo kuopų. Aš iš savo pusės, kiek tas man bus galimu, stengsiesiu prigėlbėti. Tik draugai sukrusime iš to savo susnūdimo. Su visokiais rajono bei kuopų sutvarkymo klausimas draugai malonės kreipties žemiau paduotu antrėšu.

41 Pine Str. Meriden, Conn.

K. Liutkus.

1-mo rajono organ.

Draugiju ignoracija.

Kaip seniai žmonija išsivystė ir pasiskirstė į įvairias partijas, taip seniai vaidai, titulavimosi ir užsipuldinėjimai tarpe jų turėjo ir turės nepaskučiausią vietą.

Nors pareito žmonijos draugijinio gyvenimo negalima palyginti su šių dienų gyvenimu: vien dėlto, kad mūsų bočiai pasiganėdijo daug kuo mažiau ir jų reikalavimai buvo vien tik dėl pilvo. O šiandien mes, ką turime tuomi nepasiganėdijame ir reikalaujame daug ko daugiau; taikinantie prie aplinkybių ir sąlygų gyvenimo, anaip tol to jau nepakanka, mums kuom pasiganėdijo per kelis šimtmečius pirmiau gyvenę. Kartu su pasidauginimu žmonių ant šios žemės skritulio, sykiu gimsta ir nauji reikalavimai, dėl kurių mes esame priversti skirstytis į partijas, kad atstovėti savo reikalavimus arba nepasi duoti stiprenėms, bei galingsnėms partijoms save pavergti bei išnaudoti. Partijų yra labai daug ir jų siekiai, jų reikalavimai nevienodi: kas vienoj gerbiama ir išaugstinama, tas kitoj niekimama ir nužeminama, tai čia ir gimsta ignoravimai vieni kitus.

Tą mes girdėjome ir matėme, kas atsitiko per šiuos pastaruosius metus su progresyviškomis organizacijomis, ypač lietuvių Amerikoje, kurios tuėjo tiek ergelio ir vaidų, kad nė su puru neišsaikuosi, o ką jos gero turėjo iš to? Apart dezorganizavimo ir blėdies, nieko. Nors jos visos gyrėsi, kad tik «mūsų» geri mieriai, kurie gali gerą naudą žmonijai atnešti by tik patraukti savo pusėn o paskui kelti riaušes—niekinti vieni kitus, vis dėl partvyškumo bei nesutikimo.

Daugiausiai tuom atsižymi mūsų karštesni tautiečiai—patrijotai, kurie verčia visas intrigas ant socialistų, sakydami: kad tik jie daro visame didžiausią betvarkę. O to jie nepamena, kad tik iš socialistų susideda ir pasilaiko visos progresyviškesnės organizacijos bei draugijos, be kurių, kaip bačka be lanko tuoj subirėtų. Tačiau jie stengiasi visomis pastangomis kenkti ir nedaleisti socializmui augti ir plėtotis; čia ir bus panašu į Kriliovo sakmę apie kiaulę, kur sako: «kaip jau pirsisotino, tai ir iš šaknų aržuola knisa, neatsižvelgdama iš kur tie vaisiai pereiną».

Panašiai pasielgė S.L.A. XXIV seimas Worcester, Mass katras džiaugėsi, uždėjęs socialistams juodus akinius savo brutališku pasielgimu dar drįsta visuomenei pasigirti, kad jie panaikino referendum, girdi, socialistams atėmė kopečias, per katras jie stengėsi dasigaut prie S L A. izdo. Tas pats ir su T.M.D., katros centro valdyba ėmėsi aštriausio įrankio, kad tik apstabdyti 3-čios kuopos išrinktą komisiją ir pripažino ją nelegališką, kad pasirodyti akcie tautiečių, jog ir jie simpatizuoja tautiškiems darbams, kad socialistus ignoruoja ir neleidžia nė žingsnio be jų pavėlijimo. Bet prisijėjęs reikalui pasidarbuoti Lietuvos-tėvynės labui, tai jau tautiečio nesimato, mat ten tuščios svajonės, išmislytos per nesubrendusius. Jeigu kas primena apie internacionalą arba skirtumo nenaudingumą, tai šoka mūsų tautiečiai lyg vapsų įgilti ir net «Judošiais» išvadina tokias ypatas, kurios nori pasėti sekla meilės, brolybės ir kad panaikinti tuos užsipuldinėjimus ir neapykantas vieni kitų.

Broliai, ar mes toli nužengsime tokiais keliais eidami? Ne, tas turėtų išnykti iš tautiečių, katalikų ir socialistų tarpo, daugiau mes turime pasitenkti susipažinti arčiaus vieni su kitais, susipažinę ir pamatę, kaip vieni, taip ir kiti tuos pačius reikalavimus stato, beabejonės kitokios pasekmės bus draugijų organizacijoj.

J.D.T.

“Musu Socialistai”.

Veik kiekviename mūsų tautiškaime laikraštyje nuolat tilpsta šauksmai «mūsų socialistai», vis puošiami tuo vardu įvairių įvairiausių darbų, vis jungiami su įvairių įvairiausių užsipuldinėjimais ir šmeižimais, kraunamais ant galvų lietuvių socialistų. Kad į visus tuos šlamštus ir pliovones atkreipti atydą, tai ištikrųjų reikėtų keletu tam tikrų atsidavusių žmonių, kurie per dienas turėtų skaityti ir rašyti, kad atsakyti bent aiškioms apšmeižoms, kurių nesidrovi mūsų tėvynainiai—tautiečiai,—tikriau sakant šulai ir išnaros, nes tikri tautos veikėjai daug nepanašūs į anuos ir su tokiais jų lyginti negalima.—Gal galima būtų tokiems «patrijotams», nutraukti nuo veido liėynas (narves) ir parodyti grynybę, kuo esą toki tautos gelbėtojai. Bet to nesant, darbo žmogui nė laikas nedaleidžia apsiginti nuo pravardžiavimų ir niekinimų, nuo neteisingų kaltinimų už ramumo ardyumą ir neapykantos plėtojimą. Bet kenčia iki nepasibaigia kantrybė, iki saikas nepersipildo.

Pažiūrėsim dabar, kas yra ramumo ir santaikos ardytojais, kas neapykantos platintojais, kas tautos ėdikai ir lietuviškos dvasios peštukai. Tikrus peštukus ir santaikos ardytojus negalima ilgiau toleruoti ir nenurodyti jų visuomenei. Tokiais gi yra žmonės, kurie, dėl savo tikslo atsieikimo rašinėja įvairiuose laikraščiuose po įvairiais slapyvardžiais ir viena ypata pati su savim veda polemikas. Tą daro dėl klaidinimo skaitančiosios visuomenės, o sykiu kelia bjaurius nesutikimus ir neapykantas. Tai reiškia doriškai pas mūsų «tėvynainius», ypač pas tuos, kurie net nudavinėjo kada-tai socialistais esant, o net ir šiandien da veidmainingai save «ideos žmogum» vadina. Kaip žemai doriškai nupuola toki žmonės, liūdią faktai jų darbų, kurie, rodosi, nemenkai prisidėjo ir da prisideda prie «lietuviškos laikraštijos doriškų griuvėsių» tvėrimo, prisideda ir daigi nemažai prie «rėmimo mūsų laikraštijos doriškos suirutės».

Ypatingai reikia atkreipti atydą į tokius tautos ėdikus, kurie dėl dolerio šiandien vienai, rytoj kitai, užporyt da kitai žmonių sriovei tarnauja. Šiandien laisvamanis, rytoj bažnyčioje mišpa-

rus gieda, šiandien socialistas, rytoj balčiausias buržujus. Mat tokiems žmonėms nieko nėra švento.

Kuomet jie tikėjosi, kad socialistų sąjungos mantą galėsią užgriebti į savo rankas, jų pastangos buvo atkreiptos prie vieno tikslo, bet kad tas tikslas pasirodė neatsiekiamu, jie pradeda stengties griauti tą darbininkišką dėl pakėlimo apšvietos ir susipratimo plėtojimo susijungimą. Taigi reikia tik šmeižti ir niekinti socialistus, o netrukus tikslas bus atsiektas. «Lietuviško peštuko dvasios» pagimdytojas, vis lenda kaip yla iš maišo ir pats ant savęs nuosprendį išduoda.

Žinoma, negalima buvo dovanoti, kad į jo vietą visai jam nesitikint pastatyta J. Baltrušaitį. Kad ne tas nemalonus atsitikimas juk «peštukizmo» apipatentuojuos būtų galėjęs Sąjungos lėšomis daug daugiau knygelį prisispausdinti, o dabar dalykai kitaip virsta. Reikėjo keršyti ir kūrstyti prieš savo aponentą, plėtoti peštukizmą, naudoties kad ir netikiausiomis priemonėmis, by tik peštukizmas gyvuotų. Bet galų gale sąjungiečiai pastebėjo peštukizmo šaltinį, pažino plėtotojus tos dvasios ir atsikratė. Bet vis da pagimdyti peštukizmo aidai skambėjo; vaidai ir nelemtas šeiminkavimas administracijos pastatė Sąjungos organą ant kranto puolimo, taip iš finansiškos, kaip ir iš dvasiškos pusės. Ir tas džiugino peštukizmo dvasios plėtotojus, siūlė prisidengę avinėlio kailiu sumažinti «Kovą» ir taip povaliai visai susmukinti. Bet ir čia nenusiseka. «Kovos» administracija patenka į darbštaus žmogaus rankas, kuris negerkliuoja, tik triūsia rūpinasi; jieško būdų pagydimui tų ligų, kokias įvarė pirmesnis netikęs šeiminkavimas. Darbas išnaujo pradėtas, nauji išleidimai rengiami, bei atiduoti spaudon. Klabinai, kalbina kiek galėdamas draugus, kad pasistengtų prisidėti prie pareigų išpildymo. Rūpestis ir pastanga liekasi su toms pasekmėmis, kad «Revoliucijos Dainos» veik bus pabaigtos, (jau turėjo būti seniai prisiųstos, bet per nerangumą spaustuvės apsiėmusios darbą atlikti, iki šiol suvėluota). Knyga «Moteris ir Socializmas» jau taipgi gan greit išeis, nes klabinimas nepasiliko aidu pūščioje. Atsirado draugai, kurie suprato reikalingumą paskolinti tam tikslui net po keletą šimtų dolerių.

Taipgi ir skolos viena po kitos apmokamos. Žodžiu iš finansiškos pusės Sąjungos puolimo pavojus prašalintas.

Taip pat galima sakyti prašalinta pavojus, kuris kilo iš vaidų pusės. Pasidėkavojant naujo redaktoriaus praktiškam redagavimui «Kova» apsivalo iš vaidų pagimdytų peštukizmo ir stoja ant tvirtų pamatų.

Tas viskas užduoda smugį peštukizmo plėtojui. Ilgiau slėptis negalima, reik pasirodyti. Na ir pasirodė. Jau slaptomis negalima politikauti, reik viešai apkrikštinti socialistus lietuviškos dvasios peštukais ir sykiu nutraukti nuo savo veido liėyną. Lai mato visuomenė kuo yra p. V tis, lai sprendžia, pas ką randasi ta lietuviško peštuko dvasia.

Labai gerai jis padarė, nes dabar visi matome, kame mūsų priešai. Juo greičiau prašalysime iš savo tarpo peštukizmo plėtotojus, juo tvirčiau žengsime į ateitį savo uždaviniaus. Taigi į darbą draugai. Lai riša mus į krūvą idėjos siekiai ir tvirtina priešų ir šmeižikų viesulos. Tik visi sukrusime darbuotis, kas kaip gali mūsų idėjos labui, o priešai patis sau duobę kasa.

M. A. Žemaitis.

Socializmas visai nė nemano naikinti tautišką kultūrą sava rankiško išsivystymo, vien stengiasi sudemokratizuoti, kad visiems prieinamoms jas padaryti.

Tautiškaikai kulturai socializmas suteikia gyvybės šaltinius, panaikindamas tautų neapsikentimus. Ir visą žmaniją per tai veda prie abelno tobulumo.

Užkampy artimiausių m tam pasirodė, l jpilą nuo padu lą ir špilką. vos ir išsiuvin galėjo sau a liai paslėptą),

Po ilgo tas užrašas: « kams net akis kia tikrai išei ant gatvės.

ciaus, turėjo s ten turėjo eiti

Sargas b motinos gi ren tėmytai ir ant

Neužilgo vėluvą Ignius miesi kuolabiu sokiais balsais

Tyronai, si Kuomet

motimos, pasiž iš nusistebėjim

—O tai r Ejusijųų

sutiktus vaiku ant kelio kq-

—Kapur Ir žmon

krutinėje. O

Iš siaurag vienok tuojau mažų demonst

miestsargis. U nok tas tęsiasi

Iš nusimin paskui jį Vlad

nepasidavimo iš

—Kupurę Paskui Ig

suskambėjo gal gio ir vaikai su

pišt-liais apsu mas... Ant galk

laikomą rankoj

—Kapurę Miestsargis

matytą ženklą

čių darbininkų

ZBIGNIEW WASZCZYNSKI.

LIAUDIS EINA...IŠ LENKIŠKO VERTE, *K. J. Valys.*

Užkampyje ant šiukšlino, susirinko būrelis vaikų iš trijų artimiausių murinių namų, priemiesčio Varšavos. Prieg tam pasirodė, kad visi dalaikė žodį. Ignius atnešė raudoną įpilą nuo paduškos, Vladukas tėvo lazda, o Jonelis adatą, siulą ir špilką. Ir prasidėjo kaitas darbas dėl padarymo vėluvos ir išsiuvimo juostelės vieno, kaip aštuonių metų Ignius galėjo sau atsiminti, užrašo (tėvas Ignio turėjo vėluvą, giliai paslėptą), kuris taipgi su klaidomis buvo nurašytas.

Po ilgo darbo, kuomet vėluva iš apdriskusios įpilos ir tas užrašas: «Te gyvuoja revoliucija P.P.S.», buvo gatavi, vaikams net akys pradėjo iš džiaugsmo blizgėti. Dabar tik reikia tikrai išeit už vartų—tik kad sargas praleistų!—ir išsigaut ant gatvės. Sulyg susitarimo, už vartų, ant nedidelio plečiaus, turėjo susirinkti visi kiti vaikai iš tos siauragatvės ir iš ten turėjo eiti į didžiąją miesto gatvę.

Sargas buvo užsiėmęs plovimu grindų pas savininką, motinos gi rengė vakarienę, tad vaikams pasitaikė išeiti neuztėmytai ir ant sutartos vietos atvykti.

Neužilgo pradėjo eiti. Su rimtumu nešė plevėsuojančią vėluvą Ignius. Kiti ėjo šalimais ar užpakalyje jo, stengdamiesi kuolabiausiai riksmis pripildyti gatvę. Uždainuota visokiais balsais, by tik garsiau:

Tyronai, siurbia mūsų kraują.....

Kuomet nusigandusios stebėtinai tuo laiku šauksmais motimos, pasizūrėdavo per langus ant gatvės, atverdavo lupas iš nusistebėjimo.

—O tai mūsų vaikai!—kalbėjo jos sau.

Ejusiujų skaičius didėjo, kaip vilnys, užgriebdamos visus sutiktus vaikus. Sekdami vyresniusius, kuomet susitikdavo ant kelio ką—nors, šaukdavo iš tolo:

—Kepurę nusiimt! Liaudis eina!...

Ir žmonės nusiimdavo kepurės ir širdis linskmis plakė krutineje. O tai mūsų vaikai.

Iš siauragatvės greit išsigauta ant didžiosios gatvės. Čia vienok tuojau užkliuta ant perškados, o apie kurią nieks iš mažų demonstrantų nė nemanė. Ant vidurio gatvės stovėjo miestsargis. Užstojo valanda svyravimo eilėse vaikų. Vienok tas tęsiasi tik valandėlę...

Iš nusiminusių eilių pirmiausiai išėjo Ignius su vėluva, paskui jį Vladukas ir su apveikta baime, bet pilnu stebėtinu nusipasidavimo iš vaikų lupų išsiveržė šauksmai:

—Kupurę nusiimt! Liaudis eina!...

Paskui Igniaus ir Vlodo atkartojto tą kiti ir greit gatvė suskambėjo galingais šauksmais. Nieks jau nebijo miestsargio ir vaikai su užkautaisiais veideliais ir suspaustais į kumščią piršt-liais apsupo jį. O miestsargis stovėjo nepasijudindamas... Ant galo Ignius piktai prisikišo prie jo ir rodydamas laikomą rankoj vėluvą iš visos spėkos sušuko:

—Kepurę nusiimt!

Miestsargis šaltomis pažiūrėjo į vėluvą, taip daug kartų matytą ženklą «P.P.S.», apsižiūrėjo, ar nėra kur arti einančių darbininkų ir šaltai, lyg kad automatiškai, išsiėmė revol-

verį ir iššovė į mažą vaiko galvelę. Vaikelis susviro ir krito ant gatvės su vėluva. Vaikai baisiai nusigandę pasileido bėgti, o miestsargis tuoj pasislėpė už kertės ir pabėgo.

Kareiviai apsupo visą vietą. Policija ir šnipai kratė praeivius, areštuodavo įtariamuosius. Suimta taipgi tėvą Igniaus, motiną ir brolius, vedami tardymą, kas jiems padirbo tą vėluvą, kas prikalbino,—sulyg policijos protokolo—prie pasikėsینimo ant gyvasties miestsargio Egoro Šnipovo. Kunelį gi jauno didvyrio nuvezė policijos vežimas į lavoninę, o iš ten ant abelnų kapinių. Ir nieks jam nedraugavo ir nebuvu kam už jį ašarų lieti.

Tik aplinkinės darbininkai, dar ir šiandien, kuomet praeina pro žmogžudystės vietą, pikta suraukia kaktas ir su pagarba nusiima kupures...

Ir tas dėjosi dienoje apgarsinimo «Rusijos konstitucijos».

DARBININKO KRONIKA.

Rusijos Dūmoje likosi pastaromis dienomis įnešta reikalavimas, idant Dūmai suteikti galę spręsti Suomijos reikaluose. Įnešimas po ilgų debatų likosi atiduotas galutiniam nusprendimui komisijai susidedančiai iš 21 nario. Tokiu būdu, rodosi, Suomijos autonomijai grėsia pavojus, žinant, kad Dūma yra pavirkus valdžios įrankis, o ta valdžia seniai kėsinasi atimti Suomijai savyvaldą.

Vakariniėje Pensylvanijoje, Ohio, Indiana, Illinois, West Virginia ir Iowa valstybėse, pasibaigiant laikui sutarties, kuri buvo padaryta su anglių kasyklių savininkais prieš du metus, nuo 1 dienos Balandžio sustreikavo iš viso apie 300.000 anglekasių. Tečiaus žinios skelbia, kad darbininkai jau vėl sugrįžo į darbą, nes darbdaviai būtent sutinka su darbininkų reikalavimais. Nauja sutartis būsianti greit padaryta.

Hartford'e, Connecticut valstybėj, kaip praneša laikraščiai W. Chougle (pravardė iškraipyta—būtent lenkas) išmestas iš būto ant gatvės su šeimyna, iš nusiminimo gavo sumišimą proto ir nusprendė užmušti savo vaikus ir save. Nusivedęs 4 vaikus ant Connecticut upės kranto, išrėdė juos ir rengėsi kirviu nukapot jiems galvas, bet greit pagelbai atbėgus, greit išginkluota pašėlusį žmogų. Nelaimingas teisinasi, kad jeigu jį žudo badu, jis turi tiesą išžudyti savo vaikus. Uždaryta jį matarcais apšarvuotoj celėj, nes atbojama kad į sieną nesudaužytų sau galvą.

Philadelphijos gatvekarių aptarnautojų streikas, sako, arti užsibaigimo. Unijos visuotinas susirinkimas, laikytas Balandžio 3 dieną, buvo gana triukšmingas, kuomet unijos viršininkas pasiūlė darbininkams priimti gatvekarių korporacijos siūlomas darbo sąlygas. Unijos yra nutarta, kad jokių darbdavių siūlomų darbo sąlygų nepriimti ir kovoti, pakol korporacija nepriims darbininkų statomų reikalavimų. Įsikišus į dalyką politikieriams ir unijų vadovams, tarpe kurių randasi ir buvusis anglekasių unijos pirmininkas John Mitchell, kapitalistiški laikraščiai džiaugsmingai šaukia, kad streikas baigiasi.

Žmogus bijantis pats mislyti ar leidžiantis kitiems už jį mislyti, niekad laisvu negali būti.

Alkoholizmas ir paleistuvinis gyvenimas vyro veda prie pragaišties netik jį patį, bet ir jo genkartę.

Nuo prezidento Suvienujų Valstijų Amerikos apskelbimas!

Kadangi pagal Kongreso Aktą, patvirtintą liepos (July) 2, 1909, Tryliktasis Dešimtmetinis Cenzas Suvienujų Valstijų turi būti padarytas, pradėdant penkioliktoje dienoje Balandžio, devyniolika šimtų ir dešimts, ir

kadangi teisingas suskaičymas gyventojų kiekvienoje dešimtyje metų yra reikalaujamas Suvienujų Valstijų konstitucijos, dėl šio mierio apsprendimui atstovavimo įvairių Valstijų name, ir

kadangi tas yra didžiai svarbu visų žmonių reikalams Suvienujose Valstijose, idant šitas suskaičymas būtų pilnu, teisingu pranešimu apie gyventojus ir turtus šalies,

dabar, todėl, aš, William Howard Taft, prezidentas Suvienujų Valstijų Amerikos, šiuo apskelbimu ir darau žinomu, jog pagal viršui minėtą aktą, yra kiekvieno žmogaus priėdime atsakyti visus klausimus ant cenzo lakštų, lytinčius jo ir tos šeimos prie kurios jis priguli, ir apie ukę jo apgyventą arba jo šeimos, ir kad bent vienas suaugęs atsakęs tą padaryti papuola po bauda.

Vienatinis mieris cenzo yra įgyti visuotinas statistiškas žinias apie gyventojus ir šalies turtus, ir atsakymai yra reikalaujami nuo pavienių ir vien tvarkoje padėti surinkti tokias visuotinas statistikas. Cenzas nieko bendro neturi su apmokeščiavimu, su kariuna arba prisiekdintųjų tarnysta, su priverstinu laukymu mokyklu, su tvarkymu atėvystės, arba su priverstinu pildymu bent kokių tautišky, valstijos arba vietinių įstatymų ar paliepių, kaipogi ir nė joks žmogus negali turėti bent kokio nuostolio suteikdamas reikalaujamas žinias. Taipogi neprivalo būti jokios baimės atidengime, lytinčiame bent kokio pavienio žmogaus ar jo reikalų. Dėl šio tikro apsergėjimo teisių ir reikalų žmonių suteikiančių žinias, kiekvienam valdininkui cenzo raštinės yra užginta po sunkia bauda atidengti bent kokias žinias, kurios gali ateiti jo žinion.

Dėlto aš uoliai raginu visus žmones atsakyti umai, pilnai ir rupestingai visus klausimus užduodamus jiems per enumeratorius arba kokius valdininkus cenzo raštinės, ir tuomi prisidėti su savo dalim prie padarymo šio didžio ir reikalingo visuomeniško darbo pasekmės.

Liudijimui šio reikalo aš padėdu mano parašu ir liepiu pridėti Suvienujų Valstijų žymę.

Duota mieste Washington penkioliktoje didnoje kovo, viešpaties metuose, tukstantis devyni šimtai dešimtuose, ir neprigulmybės Suvienujų Valstijų Amerikos šimtas trisdešimts kevtuose.

WM. H. Taft.

Greta prezidento: P. C. Knox, Valstijos sekretorius.

KLAUDŲ ATITAIŠYMAS.

«Kovos» N8-am, ant puslapio 108, Finansų Atskaitoje pavienių mokestjse paminėta: Iz. Križanauckas—\$5.00; turi būti: Karolius Križanauckas.

Tilpus. «K.» 14 straipsnelyj «Ar visur taip veikiama» vietoje J. Žolanis, turi būti J. Zdanis.

GYVENIMO PABAIGA MIRUSIO DRAUGO, S. D. VALIULIO.

Nors buvau žadėjęs plačiau pranešti draugams ir draugėms apie pabaigą gyvenimo mirusiojo mūsų draugo S. D. Valiulio, bet stoka laiko surinkti platesnes žinias apie jo gyvenimą neleido ankeščiau tą darbą atlikti. Manėme surinkti visus jo rankraščius, kad padaryti medegos jo biografijai, bet iki šio laiko ant nelaimės mažai ką galima buvo nuveikti. Tai gi bent paviršutiniai turime bent apie pabaigą jo gyvenimo draugams pranešti.

S. D. Valiulis (Papelštakis), kaip jau buvo pranešta pasimirė vasario 12 dieną 1910 metais Municipal Hospital ligonbutyje, 9 valandą ryte. Čia jis gydėsi iš džiovos ligos. Žiemos laiku trūdamas buti per keletą valandų ant šalčio, matimai labai peišalęs gavo didelį galvos skaudėjimą, kas apkvaišino jį taip, kad žudė sąmonę ir tas jam neleido padaryti jokį raštišką palikimą (testamentą), ypač kaslink aukų bei jo laidotuvių.

Jo sveikatos stoviu vis einant blogyn buvo patėmyta, kad tą reikalą sutvarkytų pats, bet matomai da nesitikėjo taip umai apleisti šį pasaulį. Keturiomis dienomis prieš jo mirtį buvome nuvažiavę į ligonbutį, bet jau buvo pervėlu, nes vėlionis apimtas šiltinės, prazudęs savo sąmonę. Tik atsisveikindamas ant visados, spausdamas mano ranką pasakė: «Padėkavokit draugams ir draugėms už jų meilę ir aukas»... Tai buvo paskutiniai jo žodžiai, kuriuos ištaręs, atsikreipė nuo mūsų, rodos, slėpdamas ašaras, kurios apliejo jo veidą.

Greit po jo numirimo, užklausta mūsų, kas paims iš ligonbučio kuną? Pareję iš darbo radome pranešimą, kad kunas bus laikomas ligonbutyje tik iki 7 valandai vakare, po ko, jeigu nieks jo neatsiims, bus išgabentas nežinia kur. Prieš pora dienų buvo kalbėta su draugais, kaip padarysime Stasiui numirus, bet nieko tikro neaptarė, nes palikta tą dalyką apsvartyti reikalui prisiejęs. Dabar buvo vos tik trys valandos to reikalo atlikimui. Nebuvo laiko svarstyti ir tam tikslui šaukti draugus, priversti buvome aš su vėlionio švogeriu A. Duoba imties už darbo. Pasiteiravę su keliais gračioriais, gavo me patirti, kad krematorijos arti aplink Rochesterį nėra, reiktų gabenti net į Buffalo, N. Y. Pergabenimas iš ligonbučio į ten lėšuoja \$110.00. Pasirodė, kad tą padaryti nėra galima. Kreipėmės į Nepri gulmingų lenkų komitetą, kad leistų palaidoti kuną ant nepri gulmingų kapinių. Sutikta. Už duobę užmokėjome \$9 50, graboriui \$50 00, da gyvam Stasiui ant mažmožių išleista \$5 20. Išviso \$64.70.

Mirus Stasiui ir draugams apie tai patyrus, sujudo LSS 7 kuopos draugai. Prasiđėjo susirinkimai viens po kito. Draugystė D.L.K. Gedemino savo susirinkime suaukavo \$13 00 ir padovanojo grąžų gyvų žiedų vainiką. Kuną palydėjo daugelis žmonių; kas tik iš Rochesterio lietuvių laisvesnių pažiūrų visi susirinko, kad atiduoti paskutinį savo patarnavimą draugui, kuris veikė ir kovojo už žmonijos laisvę ir geresnį surėdymą, kad nežutų žmonės pačioje savo jaunystėje nuo džiovių ir visokių nelaimių. Palaidota 14 dieną vasario 1910 metais.

N
K
skaitos
gystė
daro \$
Už v
\$6.00
lieka \$
V
resa to
West I
mo neg
pasilaik
priverst
kuopai
vių iške
likusiai
Už
sio drau
gės už j

GERBIAI

Mel
ba. Org
Yorke, S
taip išsil
Mūs
kaslink n
algas, o k
numeratą
viršinkin
2) E
kitam, o p
Sajunga, a
tuos klasi
ar kas kita
to kuopų g
nome, kaip
3) Jei
savo laiką l
griauja.
4) Ka
tai, siunčia
nė metų nē
kas, kuris
neturi, bet

Sub Sta
Drauga
prasti. Kla
reikalinga l
klausimus.
tokiems daly
Galima
mas yra reik
do. Kadant

Kaip jau žinoma draugams iš tilpusios «Kovos» N.8 apy skaitos išviso suaukauta vėlionio sušelpimui \$59.32. Draugystė D.L.K. Gedemino paaukavo \$13 00. Išviso tad pasidaro \$72 32. Laidotuvėms išleista \$64.70. Likosi \$7.62. Už vežimus, kurie buvo nusamdyti lydinti kuną, užmokėta \$6.00. Da ant vietos aukų buvo surinkta \$13.00, tad pasi lieka \$13.62.

Vėlionis prašęs, kad apmokėčiau jo skolas. Įdavė adresa to, kuriam buvo skolingas. Rašiau tam draugui S. D. į West Lynn, Mass. tris laiškus, bet ant paskutinio užklauso negauta atsakymo. Žinote draugai, kad aš neturiu tiesos pasilaikyti tuos pinigus, bet jeigu draugas S. D. neatsišauks, priverstas busiu pavesti LSS 7 kuopos nusprendimui, nes tai kuopai pavesta peržiūrėti visi laišškai aukavusiųjų ir laidotuvių iškaščių «bilos», ta kuopa lai sprendžia, ką reik daryti su likusiais pinigais.

Užbaigdamas šį pranešimą, atkartuju paskutinius mirusio draugo S. D. Valiulio žodžius: Ačių jums draugai ir draugės už jūsų meilę ir aukas...

K. Vaile.

LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ.

GERBIAMOJI REDAKCIJA!

I.

Meldžiame paaiškinti mums, kaip elgiasi mūsų Centro Valdyba. Organas išeina Philadelphiaj, organizatorius (?) gyvena New Yorke, Sekretorius taip pat. Vieni vienoj valstijoje, kiti gi kitoj, taip išsiskyręs visas mūsų Sąjungos komitetas.

Mūsų L.S.S. 116 kuopa negali suprasti to dalyko. Lyginai kaslink namo, kur reikia pirkt kūrą, mokėt už žiburius, mokėt algas, o kas tame name gyvena, mes nežinome. Siunčiame prenumeratą į organą, o nežinome, kas iš pačtos atsiima. Visi mūsų viršininkai pavieniai gyvena, kaip rodo garsinami jų adresai.

2) Kokia yra mūsų konstitucija. Kožnas sąnarys aiškina kitam, o pats nežino, kaip ji bus pabaigta. Kas tam kaltas: ar Sąjunga, ar centras. Bus jau metai laiko, kaip mes aiškiname sau tuos klausimus, bet nieko neišgalvojame, ar mes savo protą valdom, ar kas kitas. Per tai nėra suprantamu, kad beveik pusantro šimto kuopų gyvuoja, o nežinome, kokia tvarka reik pildyti. Nežinome, kaip susirinkimai reik vesti, per tai organizacija silpsta.

3) Jeigu koks draugas patenka į centro viršininkus, pabuvęs savo laiką liekasi Sąjungos priešu, išsižada visko ir da Sąjungą griauna.

4) Kaip yra su Sąjungos agitatoriais. Paskirti būna maršrutai, siunčiami su prakalboms. Buvo kokis tai A. Antonov, bet nė metų nėra, o jau veikia kiti: J. Krūmas, dabar A. Baranaucikas, kuris neseniai tik iš Lietuvos pribuvęs. Da įsiai čia nė balso neturi, bet jį siunčia agituoti.

F. Gražinskas.

Sub Station 16, Detroit, Mich.

Draugai privalote skaityti savo Sąjungos organą, kad šį-tą suprasti. Klausimai aiškiai parodo, kad turbūt visi neskaito, ir kad reikalinga 116 kuopoj kalbėtojas, kuris gal išaiškintų pilnai šiuos klausimus. Per laikraštį negalima to padaryti dėl stokos vietos tokiems dalykams.

Galima paaiškinti tik pirmutinio paragrafo klausimai. Namas yra reikalingas sąjungos spaustuvei, Sąjunga tą namą ir samdo. Kadangi viršutiniai kambariai yra nereikalingi spaustuvei,

parsamdomi kitiems. Dabar juos nuo Sąjungos saundosi Sąjungos spaustuvės darbininkai, mokėdami ant mėnesio \$16.50, o Sąjunga už redakcijos ir administracijos ofisus ir už spaustuvę moka \$18.50. Viso už namą randos mokama savininkui \$35.00. Ir tas rodosi seniai yra sąjungiečiams žinoma. Lyginai bereikalingas aiškinimas, kaip komitetas išsiskyrstyme būdamas gal veikti. Viskas veikiama raštu ir nieko nereikia, kad vieni gyvena vienur, kiti gi kitur. Organą prižiūri administratorius, kuris atlieka visą biznišką reikalą po priežiūra Sąjungos Turto Prižiūrėjimo komisijos. Raštišką gi dalį—redaktorius.

Ištikro yra liūdna, kad drangai 116 kuopos da tokiais klausimais sau galvas suka. Nejaugi nieks nieko neskaito? Nejaugi nėra nė vieno, kuris galėtų išaiškinti dalykus nesuprantantiems?

Draugai artimesnių kuopų gal galėtų pasirūpinti pasiūsti ką iš draugų į 116 kuopą, kad pagelbėti nesuprantantiems da draugams kaip vesti tvarką ir kaslink kitų dalykų.

Lyginai centro valdyba privalėtų pasirūpinti surengimu ten prakalbų.

Red.

II.

L.S.S. 14 kuopa kovo 15 dieną laikė savo pusmetinį susirinkimą, kuris buvo paskirtas vien diskusijomis. Pirmiausiai P. Grinius skaitė paskaitą «Socijalizmas», paskaita «A», kame gvildinama, kas tai yra socijalizmas ir socijalistai, kas yra tikru socijalistu ir ar tikrai įvyks kada socijalizmas draugijos gyvenimo surėdymu? Viską gerai išaiškino, tik klausimas, ar tikrai įvyks socijalizmas ir koku būdu ilgai buvo svarstomas. Nieks negalėjome tikrai prirodyti, koku būdu gal įvykti, nes vieni tvirtino, kad tik per balsavimą, kiti kad per visuotiną streiką, tretii, kad per revoliuciją. Tečiaus galutiną klausimo išrišimą palikta redakcijai, kuri malonės paaiškinti.

Baltimore, Md.

R. Mikolaitis.

Socijalizmo tvarka draugijiam surėdyme įvyks tik per socijališką arba draugijinę revoliuciją, kurią iššauks tam tikros aplinkybės ir priežastys, kurios gi vis labiau atsiranda sykiu su pavergtųjų luomų susipratimo besiplėtojimu. Ar ta revoliucija bus kruvina, ar pavidale visuotinojo streiko, tai tas priguli nuo priežasčių, kurios ją draugijoje iššauks. Nors čia sakome, kad da iššauks, bet tą suprantame tik kaip galutiną sukilimą. Socijališkoji revoliucija jau šiandien egzistuoja. Pats socijalizmas yra revoliucija draugijinio gyvenimo evoliucijoje. Tik čia būtina reikia suprasti žodį revoliucija ne kaipo žmogžudiškas kares. Kruvinųjų revoliucijų žmonijos evoliucijoje turėjome jau gana daug. Per revoliucijas draugijos prašalindavo vieną tyroną arba viešpataujantįją klesą, kad į jų vietą pastatyti kitą valdoną bei kitai luomai perduoti valdžią. Visos tos revoliucijos buvo tik kova už valdžią, o ne už išliuosavimą visų draugijos narių iš po valdymo. Po buvusių revoliucijų pasinaudojo vidutinė klesa, t. y. buržuazija, nors darbininkų klesa tose revoliucijose gausiausiai savo kraują liejo, kad pakeisti tik valdančiuosius, o ne kad panaikinti klesų skirtumą. Socijališkoji revoliucija, kurią šiandien veda socijalizmas, naikina klesų viešpatavimą, plėtojant proletarijato klesinį susipratimą, naikina tokiu būdu klesų skirtumus ir valdymo sistemą pakeičia tikra demokratiška valdymosi forma. Ir ta akcija, tas sistema, tas naujo draugijinio surėdymo vykdymas, pradedant nuo žemiausių draugijos sluogsnų, t. y. nuo pat pamato—reiškia socijališką revoliuciją, kurios galutiną pergalės momentą, kaip sakiau, iššauks aplinkybės ir priežastys, pagimdytos proletarijato susipratimo. Kada pavergtoji luoma,—kuri yra kiekvienoj draugijoje arba visuomenėj diduomene,—socijališkos revoliucijos prisartiinančiame momente reikalaus ne pakeitimo, bet panaikinimo klesų viešpatavimo, turės pranykti šis surėdymas ir tvarkymosi sistema, socijalizmas gyveniman įvyks pilnai.

Visuotinas streikas be plačių minių klesinio susipratimo, ne-

gal socialistiškos tvarkos įvykinti. Balsavimas suteikia proletarijantai tik vieną iš kovos priemonių—parlamentarizmą, su kurio pagalba galima prisirengti greičiau prie demokratiškos tvarkymosi formos, bet pats parlamentarizmas negal įvykdyti socializmo, vien tik priskubinti minų susipratimą per davimą joms daugiau laisvės ir pagerinimą medgiško stovio. Red.

Korespondencijos.

GRAND WORKS, ILL. LSS. 138 kuopa pirmu sykiu surengė prakalbas su deklamacijomis, kurios atsibuvo 5 d. kovo vakare. Kalbėtojai buvo iš Chicagos drg. J. Galskis ir K. Gugis. Deklamavo p. Šeškieinė, kuri padarė gana didelį ant publikos įspudį. Pirmiausiai kalbėjo drg. J. Galskis, kaip galime įgyti susipratimą ir t. p. Po deklamacijos kalbėjo K. Gugis, kuris savo kalboj perbėgo visą žmonijos išsivystymo bėgį, priedamamas prie šių dienų draugijos surėdymo. Publika prakalbomis ir deklamacijomis buvo užganėdinta, už ką reikia ištarti kalbėtojams ir p. Šeškieinei už gerą deklamacijos atlikimą ačiū.

B. M. Songaila.

CAMBRIDGEPORT, MASS. LSS. 71 kuopos ruime ant 8 Moore gatvės pas Kazakevičių keletą sykių buvo atsilankęs L.S.D.P. atstovas A. Baranauskas, minėtas atstovas skaitė mums įvairiose temose referatus. Ypatingai daug iš socialistiškos teorijos.

Kovo 12, 71 kuopa buvo surengusi viešas prakalbas su deklamacijomis, drg. Baranauskas daug naudos atnešė klausytojams; minėtas oratorius sparčiai žengė į mokslo gelmes ir budino minią iš tmsybės, nurodinėdamas įvairius faktus skiraudų per dabartinį surėdymą, kaip darbininkai yra išnaudajami per kapitalistiškąjį surėdymą, kuris butinai turi but pašalintas.

Garbė tokiam atstovui—agitatoriui, kuris daug naudos atneša mūsų sąjungai, laikydamas prakalbas ir skaitydamas referatus geros temose, išguldymas gyvus faktus ir aiškiai parodydamas dabartinės sistemos ir klesos gyvas figuras. Gulėdami tamsiose bangose, bet išgirdę tokias kalbas ir nurodymus kiekvienas pajudina savo smegenis ir pamislna, kad laikas keltis iš aklybės ir but žmogum darbininkų klesoj.

Širdingai ištariame ačiū drg. Baranauskui už jojo trisų, patariame visiems rajonams taip ir kuopoms, parsitraukti minėtą atstovą ir pasinaudoti iš progos.

K. M. Arminas.

RUMFORD FALLS, ME. Kovo 19—20 dienose atsibuvo čia prakalbos, surengtos LSS. 136 kuopos. Kalbėtojų buvo F. J. Bagočius iš Boston, Mass. Kalbėjo per du vakarus. Pirmiausiai kalbėjo apie žemės susitvėrimą, kaip ant jos atsirado žmonės, o toliau apie mokslo prasiplatinimą, kaip jis yra reikalingas ir kokią naudą žmonijai atneša. Išvedė, kaip su pagelba mokslo gudresnieji užgriebė viską į savo rankas ir milijonai žmonių likosi be nieko. Kaip toks žmonių drauginio gyvenimo surėdymas yra nelemtas, kaip kapitalizmas išnaudoja darbininkus ir neleidžia apsišviesti,

nes tik mokslas gali prašalinti visą tą blogą surėdymą, kada milijonai pavergtųjų žmonių supras priežastį savo skurdo ir nelaimių. Žodžiu sakant, prakalba ant klausytojų padarė nemažą įspudį.

Antra vakarą kalbėjo apie Lietuvą, aiškino Lietuvos istoriją, kas tie lietuviai iš kur jie atkeliavo į šiaurinę Lietuvą ir kiek vargų ir nelaimių iškentėjo, kiek kruvinų karių karių turėjo atlikti, kad ginti savo laisvę ir dvasią nuo krikščionių—kryžiuokų užpuolimo ir naikinimo. Kaip galų gale krikščionija pavėgė lietuvių laisvąją dvasią ir kaip Lietuva žuvo priėmus tikejimišką dvasios vergiją.

Po valandėlės pasilsio kalbėtojas tolesniai kalbėjo apie socializmą. Ragino skaityti knygas ir laikraščius, nes tik apsišvietę galėsime numesti sau nuo sprando vergijos jungą.

Žmonių buvo gana daug prisirinkę ir visi paveizdingai užsilakė. Beveik kiekvienas buvo užganėdintas prakalbomis ir galima buvo girdėtis žmonelius kalbant, kad tik «cicilikai» vėl parsikviestų tokį kalbėtoją, tai daug ko naudingo pamokintų žmones.

Aukų suaukauta \$16.00 iš kurių apmokėta lėšos, pasidariusios iš surengimo tų prakalbų.

Rengėjams ir aukavusiems reikia ištarti širdingą ačiū, kad prisideda prie skleidimo tų tamsos ukanų, kurios mus dar apsiaučia.

Rumfordietis.

HERRIN, ILL. Iki 1 balandžio čia darbai ėjo, bet nuo tos dienos baigiasi laikas seno kontrakto. Taigi rodosi reikės pašvęsti kiek laiko, iki nauja sutartis bus sudaryta.

Čia randasi keletas lietuviškų šeimynų ir burelis pavienių. Visi tarp savęs neblogiausiai sutinka. Taipgi negalima daug peikti žmonelių už apšvietos kelimą: rodosi visi kiek įstengia rupinasi šiek-tiek apsišviesti. Tarp tokio mažo lietuvių skaičiaus randasi ir LSS. 21 kuopelė, kuri turi savo knygyną vertės dvienu šimtu dolerių su viršum. Čia turime įvairių knygų ir kiekvienam, norinčiam lavinti savo susipratimą, knygos duodamos skaityti. Rods, negalima sakyti, kad visi lietuviai herriniečiai naudojami iš to, nors galėtų.

LSS. 21 kuopa turėjo kovo 23 dieną savo diskusijų susirinkimą. Susirinkimas likosi naudingu gal daugiausiai iš to atžvilgio, kad apkalbant reikalą išleisti knygą «Moteris ir Socializmas» suaukauta 10 dolerių, kuriuos ir pasiūčiame «Kovos» administracijon.

Susirinkimai laikoma kas sereda ir jie skiriami pasilavinimui ir diskusijoms. Mėnesinis kuopos susirinkimas atsibuna pirmą seredą po 15 dienai kožno mėnesio.

Ypatingai draugams patarčiau neatbutinai lankytis į lavinimosi susirinkimus, nes nepakanka nešioti socialisto vardą, paties socializmo mokslo nežinanat. Turime jį pažinti visi ir pažinti nuodugnai. Nes be to negali buti mūsų pilnas išsiluosavimas iš vergijos. Nors ir išsiluosuotume iš alginės vergijos, tai budami neapsipazinę su mokslu, butume da dvasiškoj vergijoj. Lavintis, švieštis ir kitus šviesti, tai švenčiausi socialisto uždaviniai.

P. J.

Aug
Collins'o
laikraščiu
garmulka
yra num
Yorke.

Kad d
lietuvių
vo, bet n
czius—nee
nimo, idar
nuo suvil
apsigavim
kad numir
cziuose y
apparsinis
liojimui s
appavyste,
taro gydyt
Todel
numiro liai
nee.

Kiek ta
rascsciai s
tautos), pe
daug iss li
nore tai ir
neescancio
pardavineti
esita tauti
jie garsina
ant svieto.
nirusio dak
ir isvilio
kad galiau
us ka svare
Musu tautie
vus musu br
Todel li
bačiai suvi

dymą, kada
skurdo ir ne
adarė nema-

Lietuvos is-
dieninę Lie-
ruvinių karių
ą nuo krikš-
ip galų gale
kaip Lietuva

kalbėjo apie
ščius, nes tik
gijos junga.
paveizdingai
s prakalbomis
tik «cicilikai»
udingo pamo-

ta lėšos, pasi-
širdingą ačių,
curios mus dar

umfordietis.

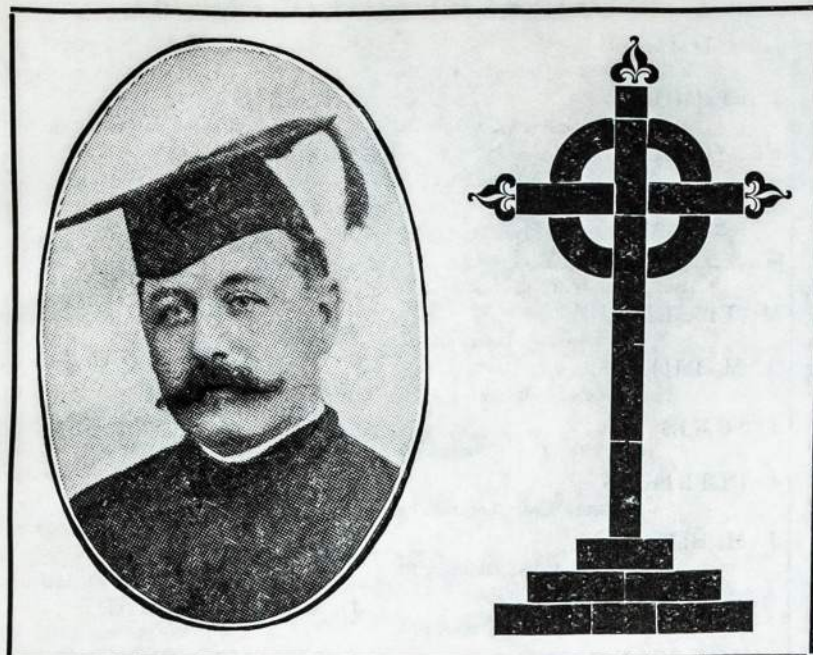
darbai ėjo, bet
Taigi rodosi
is sudaryta.

burelis pavie-
Taipgi negali-
rodosi visi kiek
tokio mažo lie-
, kuri turi savo
m. Čia turime
i savo susiprati-
ima sakyti, kad
galėtų.

vo diskusijų su-
gal daugiausiai
knygą «Moteris
s ir pasiunčiame

riami pasilavini-
nkimas atsibuna

nai lankytis į la-
ti socialisto var-
Turime jį pažinti
li buti mūsų pil-
iuosuotume iš al-
mokslo, butume
r kitus šviesti, tai

Augščiau telpantis paveikslas yra buvusio Dr. E. C. Collinso'o dėlei nudavimo, kad tai neva profesorius, todėl laikraščiuose ir talpina su nepaprasta «Garmulka». Nors ta garmulka, kaip ir pats Collins, jokios vertes neturi, kadangi yra numiręs ir palaidotas ant Woodland Cemetary, New Yorke.

Kad draugai—socialistai neapsigautu, kaip matys kokiam lietuviškam—tautieskam laikraštyj apgarsinima kaipo gyvo, bet numirusio daktaro, kaip ir buk tai gydas sergančius—nesveikus; todėl paantrinant praneszame su paskatinimu, idant savo draugams bei ant susirinkimu prasergetu nuo suviliojimo, kaip ir nuo neesancziu aukso kasyklu—nuo apsigavimo, nes tegul kiekvienas lietuvis zino ir isitemija, kad numires daktaras nieko negali gydyti, o ka laikraszcziuose yra prie numirusio daktaro zmoniu galvos—paveikalai apgarsinimuose, yra tad neteisingi ir jie nuvelti tik priviliojimui zmoniu, buk tai neva isgydyti; vienok yra gryna apgavyste, taip lygiai, kaip rekomendavimas numirusio daktaro gydyti serganczius.

Todel nesiduokite apsigauti Szarlatanu Institutui, nes numireliai tik zemeje gali puti, o ne gydyti dar gyvus zmones.

Kiek tai laiko tam atgalios lietuviszki—tautieszki laikraszcziiai garsino visai nesanczias aukso kasyklas (ant labo tautos), per ka ir tie szarlatanai dabartinio Instituto daug isz lietuviu sunkiai uzdirbtu centu iszviliojo; rods, nors tai ir labai bjaurus darbas pardavinėti akcijas nuo neesanczio tavoro, kaip tai ant Marso ir kitu planetu lotus pardavinėti. Bet tai apsigavo sveiki zmones. Vienok kuomi szita tautiecziu laikraszcziu darba galima pavadinti, kaip jie garsina ir persza daktara sergantiems, kurio visai nera ant svieto. Skesdamas ir uz britvos griebiasi! tad po numirusio daktaro vardu pasislepia apgavikai, gembleriai; sedi ir iszvilioja nuo nelaimingo—serganczio paskutini centa,—kad galiausia ne pinigų ne sveikatos, ir paliegusiam nera uz ka svara duonos nusipirkti. Tikras Tautieszkas darbas! Musu tautiecziiai su pagelba numireliu in graba guldo dar gyvus musu brolius.

Todel laikraszcziiai, kurie talpina apgarsinimus taip baisiai suviliojanczius savo skaitytojus, nera verti paimti

in rankas, nes jie dar bjauresni apgavikai uz tuos szarlatanus, nes jeigu ne laikraszcziiai, tai negaletu taip baisiai apgauti zmones visoki prigavikai. Todel, draugai, atsizvelgkim, prie ko mumis veda toki laikraszcziiai, kurie talpina apgarsinimus numirusiu daktaru.

Visiems zinomas **FERDINAND HARTMANN M. D.**
Garsusis New
Yorko Daktaras **sako:**

Kad sergi, jau nesivargyk ilgiau; ateik ar parašyk, išgydysiu tave!

Per 30 metų daktaravęs,

tyrinėjęs medicinos mokslą ir gyduolių veikmę, kurios geriausia gydo žmogaus kūną. Pabaigęs universitetą per 20 metų gydžiau Didžiamjami New Yorke **Vyrus ir Moteris** ir išgydžiau greitai ir gerai.

10 metų atsidavęs mokslui studijavau metoda Paryžiuje, Londone, Berlyne ir kitur, surasdamas naujausias gyduoles išgydymui visokių ligų. Sugrįžus iš Europos daktarų bendrovė išrinko savo pirmsėdžiu; o dabar užkvičiu sergančius su visokioms ligomis, nes paaukauju visą savo mokslą sergantiems.

Sveikus mokinsiu kaip užlaikyti sveikatą, o sergančius išgydysiu, nes

BE SVEIKATOS NERA LAIMES

ne darbininkui, nė biznieriui.

PROGRESAS MEDIKALISZKAM MOKSLE!

Tik tie daktarai pasekmingai išgydo, katrie tēmija į medicinos mokslo progresą, katrie to nedaro, negali sergančių išgydyti, už tai kad užrašo gyduoles ne naujansio budo, nes naujansl medicinos pagerinimai tokiems daktarams nežinomi yra. Ar tai jie užmiršo ar nenori žinoti, netēmijant į mokslą, kad

KRAUJAS YRA TAI PAMATAS IR SZALTINIS SVEIKATOS.

Gyduolės, kurios nepataiso kraujo yra negeros ir negali išgydyti ligas, nes blogas kraujas pradžia visokių ligų.

NAUJAUSIAS BUDAS PRITAIKYMUI GYDUOLIUI!

Užtikrinu, kad mano visos gyduolės yra pritaikytos prie kiekvienos ligos, už tai ir daugiausiai sergančių išgydau ir tuos, ka kiti daktarai neįstengė. Jei aš pasakysiu, kad galia tavo išgydyti, tai ūkrai apturėsi sveikatą.

PASARGA: Sergėkis, nesiduok suviliooti humbugo Institutui, kurį valdo visai ne daktaras, bet szarlatanų kompanija; kaip matoma, galėjo surinkti kuponu paveikslėlius iš tabako bei nuo cigarečių pakelių, buk tai išgydyti, su mirusiojo daktaro paveikslu viduryje. Daktaras, kurio jau nėra ant svieto, nieko negali išgydyti; o geras-teisingas daktaras, kuriam sarmata su apgavikais draugauti, tai jiems nebėraus. Kad apginti žmones nuo suvadžiotojų, tai prašant draugams-daktarams, ir teisingiems žmonėms, kuriuos išgydžiau, aš apsigarsinau, kad serganti žinotų, kur atrasti tikrą sveikatai pagelbą.

ATSISZAUKUSIUS APSIMU ISZGYDYTI

Reumatizmą, skandėjimą sąnarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir šonų. Užkletėjimą, skandėjimą ir nedirbimą vidurių. Galvos skausmą, širdies, inkstų ir plaučių ligas. Greito pailsimo, sunkaus kvėpavimo, slogų, ir nusilpnėjusių vyrus. Didelio supykimo, dyspepsijos, nervų ligos, teipgi nuo jaunystės klaidų, įgautų nesveikumų, sėklos nubėgimo, blogų sapnų, visokių užsikrečiamų saptų ligų. Taip pat MOTERŲ: skausmingų mėnesinių, baltųjų tekėjimo, gumbo ir visokių moteriškų ligų; neatbokit kad kiti daktarai jums nepagelbėjo, aš kad apsiimu, tai ir išgydysiu šviežias ir užsienėjusias ligas. Geriau, kad iš karto pas mane atsišauktum, pirmaianegu kur kitur; jei ne asabiškai, tai parašyk lietuviškai. Rašyk kaip moki ir kaip jauti nesveikumus savyje, aš suprasiu, ištrėsiu, duosiu rodą, kad reikės pritaikysiu gyduoles, kurios yra geriausios ir naujansio išradimo, o apturėsit sveikatą, bė skirtumo kaip toll gyvenate AMERIKOJE, KANADOJE, ANGLIJOJE ir kitur. BIEDNUS GYDAU ANT BARGO.

ADRESAS: **Dr. Ferdinand Hartmann M. D.**
218 East 14-th st., New York N. Y.

Ofiso valandos kasdien nuo 11 iš ryto iki 1, nuo 2 iki 5 val. po pietų.
Šventadieniais nuo 10 iki 1. Vakaris Panedėlyj ir Pėtnyčioj nuo 7—8.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS
DR. PHILIP ROVNO
423 PINE ST., PHILADELPHIA, P. A.

Prisimimo { Iki 10 iš ryto. Nuo 2 iki 3 P.M.
valandos: { Nuo 6 iki 8 vakare.
Galima susikalbėti rusiškai ir lenkiškai.

KATALIOGAS DYKAI!

Kas Nusipirks Naują juokingų dainų Knygelę dainų Vainikėlis' kurios prekė 15 cent. tam Prisišims Katalioga Dykai. Tame katalioge Telpa aprašymai apie Elektriškų krutanciu paveikslų mašinas. Magiszkas Sztukas, lempas, visokių gatunkų knygas, drukuojemų mašinėliu Armoniku koncertinu Britvu, Laikrodėliu, Auksinių rašomu plunksnu, Spilky, Žiedų, Lenciugėliu, Strielbų ir tt. **George A. Pupauskis & Co. Dep. 1 2342 S. Leavitt St. Chicago, Ill.**

Bell Phone 2477 Keystone 4268

ALEX. KOZUCHOWSKI

Didžiausia sankrova arielkos, vyno, likerio, vietinių ir iš užsienio. Alus butelirkuose Szmidt'o bravoro. Dirbtuvė minerališkų vandenų.

Kalbama lietuviškai, lenkiškai, ruskal ir angliškai

2728 E. Allegheny Av., Philadelph!

Gerai dantys yra neatbutinai reikalingi gerai sveikatai, todėl nueik pas dentistą

Dr. J. I. Halpern
868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

Jis sutvarkys tavo dantis už žema preke. Traukia dantis be skausmo, indeda naujus. Kalba lenkiškai.

Valandos: Dienomis 9 iki 8 vakare.
Nedėliomis 9 iki 4 vak.

EDWIN M. SIPE
PLUMBERIS ir PECIU INŽINIERIUS

2712 E. Allegheny Ave., Phil'a

Mano darbas gali būt matomas naujoje svetainėje ant E. Allegheny Ave.

NAUJAS ISZRADIMAS
Sustiprinimui ir Užlaikymui PLAUKU.

Ar norite užlaikyti plaukus ant galvos? slenkia plaukai? galva plika? ant veido yra papuškai? norite gaut rodą, kaip išgydyt ligas? Jeigu plaukai slenka ir randaai Pleiskeny tai yra ženklai, kad galva pavilike plika už keliu mėnesių jeigu nesigydiot. Mūsų firma yra teisingiausia. Galite gaut visokių gydoalių. Turime apie pusę milijono laiškų su padėkavonimais nuo žmonių visokių tautyčių. Rasyk pas:

Prof. J.M. Brundza, & Co, 990 Broadway & So. 8th St., Brooklyn, N. Y.

17 AKMENAIŠ "RAILROAD" LAIKRODĖLIS.

Ausuke užsakmas ir užstatomas, vyrams ar moterims. Aukso dengtas, gvarantuočas 20 metų. Lukštai abipus uždaromi, gražiai engraviruoti. Absoliutiškai teisingai laiko laikas, specialiai kal vartojamas per tarnaujančius prie geležinkeliu ir per nuolat keliančius. Pasijisime vyriskišką ar moteriskišką laikrodėli gavo pareikalavimą ir antrąsą per C.O.D., leidžiame išgzzeminuoti ir užmokėti tik \$5.75 ekspresu. Jei rasite netinkantį, sugrąžinkite. Atmink, kad tu gal už panašų laikrodėli užmokėti \$35.00, jei jį tau siulytų pirkti iskalbus pardavėjas. Prie laikrodėlio mes duodame 14 karato paukuotą reteželį su brelioku dykal. **EXCELSIOR WATCH CO, 903 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.**

ST. KEMPA
2804-06 Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Pristato vežimus veseiloms, krikštynoms, pagrabams ir tt. Jis yra vienintelis tikras ir telsingas tautietis. Prekes prienamos.

Keystone Telefonas: Rast 42-65-A.

Frederick D. Felto

SALIUNAS

S.W. Cor. Richmond & Allegheny Av. PHILADELPHIA, PA.

Yra tai geriausia UŽEIGA lietuviams.

Kiekvienam Sajungos draugui reikalingi.

Gražus prie laikrodėlio socijalistiškas reteželis su globu, broliškai sveikinančios dvi rankos arba su švyturin ir socijalistišku parašu. Preke už vieną 25c.

Socijalistiški ženkleliai visokių gatunkų: paprasti—preke 5c, paankuotai—25c; danglaus imantiems nuleidžiamas nuošimtis. Reikalaudami siuskit pinigus kruos ženkleliais arba Money Orderiu.

"Kovos" Administracija.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Prie išsukimo, Sudurdimo, Perimtu muskulu, Skausmu Romatizmo, Neuralgijos ir panašiu kankiu niekas taip greit nepamačina, kaip sutepimas su Pain Expeleru

Buamama v'ose ap' tokose uz 25 tr 50c.

F. Ad. Richter & Co
215 PEARL ST. NEW YORK

Tėmykit ant Ankero ženkle ap-sangojimo.

GEORGE BELAWSKIS
1216 S. 2nd St. Philadelphia.

LIETUVIŠKAS SALIUNAS

Lietuviški kvepiantai Cigarai, geriausia degtinė McHenry, Treiner ir kitų. Linksma vieta, geras patarnavimas, gryna lietuviška kalba.

Už apgarsinimus "Kovos" Administracija neatsako.

"KOVOS" AGENTAI.

- J. RUDMINAS**
Kazuno Aptiekoj, Shenandoah, Pa
- J. VISOCKIS**
8139 Vinelunas Road, Chicago, Ill
- FR. GOLUBICKI**
Box 172, Melrose Park, Ill
- J. MATJOŠAITIS**
120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.
- G. A. PAPAUSKY & CO.**
1112 S. Leavitt St., Chicago, Ill.
- MATT SENKUS**
46 Knox St., Lewiston, Me.
- A. M. RUKAS**
72 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.
- J. ŠUKIS**
70 W. 25th St., Chicago, Ill.
- J. PETRIKYS**
1514 Ross Ave., Scranton, Pa.
- J. M. ŠIMKUS**
4619 S. Ashland ave., Chicago, Ill.
- A. A. REKLAITIS**
234 Wayne St., Jersey City, N. J.
- SIMON KARALIUS**
342 Lenox St., Norwood, Mass.
- J. ZALANSKAS.**
11 Charter, St Eict+r, N. H.
- A. L. Reik.**
374 High St. Wilkes Barre, Pa.
- A. KALASKY.**
Box 1306, Renton, Wash.
- A. UNGURAITIS,**
120 Grand, St. Brooklyn, N. Y.
- A. KAZEKEVIČIUS.**
P. O. BOX 60, Edwards Ind.
- J. BINDOKAITIS.**
71 Henry St. Rochester, N. Y.
- M. K. ŽVINGILAS.**
18 Foley st., Bristol, Conn
- ALEX. BASEVIČIUS**
3019 Pulasky All., Pittsburg, Pa.
- V. K. RAČKAUSKAS**
Scranton, Pa.
- P. GLAVECKAS**
635 W. Lombard St., Baltimore,
- J. KALAKAUSKAS**
55½ Green St., Worcester, Mass.
- J. J. VAITKŲVIČIUS**
227 Chapel St., New Haven, Conn

PARANKIAUSIAS DARBO ZMONEMS LAIKRAŠTIS "RANKPELNIŠ"

Leidžiamas L.S.S. Didžiojoje Britanijoje. Eina kas savaitė. "RANKPELNIŠ" stovedamas ant darbinikiškųjų reikųjų sargybos, rupinasi suteikti žinias apie darbininkų judėjimą įvairuose kraštuose. "RANKPELNIŠ" tilpsta apart žinių ir moksliski straipsniai, apysakos, statistikos ir t. t. In šita skyrylų rašo įzymesniejie Europos lietuvių rašėjai. "RANKPELNIŠ" kaina: metams 1d. 50c, pusei metų 75c, trimis mėn. 40c. Pinigus ir laiškus reikia siųsti šiuo adresu:

"Rankpelnis" Lily Bank, Bellshill SCOTLAND

Reikalaudamas numerio pažinrėti įdėkite stampą už 2c.

IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ DOVANAI!

Jei Amerikoje nemoki Angliškos kalbos, tai pats žinai, jog esi kaip nebylys.

Bet kiekvienas lietuvis, jei tik nori gali gerai ir lengvai išmokti DOVANAI. Kiekvienas, kuris tik per mane užsirasys sau, arba kitą naują skaitytąją laikraščiu prikabinę, prisunčiant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių: "LIETUVA", VIENYBE" arba "KOVA" per metus; telp-pat garsiają didelę knygą, virstą iš prancūzų kalbos "BALTRAMIEJAUS NAKTĮ", kurios prekė 75c. ir telp-pat "GRAMATIKA—MOKYTOJU" angliškos kalbos. Kaip tik prisijus 2 dol. už naują skaitytoja, tuojaus viską apturės. Metas skaitosi nuo dienos užsirasymo. Duodu dovanas, kad laikraščiu skaitytojai daugintųsi ir lietuviškai, kaip ir svetimaučiai turėtų gramatiką, išmokyt anglišką kalbą.

Lygiai gauna dovanas, prisunčiant 2 dol. už „Laisvąją Mintį“

Pinigus siuskite per Money Order.

JOHN NAUJOKAS, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telpat kiekvienam pasiunčiu savo Didelį Katalogą, visokių ir naujaušų Lietuviškų knygų. Atsiųsk 2c markę.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

THE LIT
Published
LITHUANIAN
DEBATE
[Incorporated]
1815 E.
FR
Nr. 15.
J. B. S.
"Jul. Micka
T. J. Kuči
Dom. Klin
Augustis
DARBINI
LAIŠKAI
LAIŠKAI
KORESP
Bibliografi
Pasekmės
NAUJAS
ka valdžia. Pa
karto, nuleidžia
darbininkų kle
Norintieje
REIKALAI
In geležies
užmokejimas;
pigus pragyve
Kreipkites
Stanley
40 mylin nuo
Philadelphijoj
vania treina in
Tikiety p